



100 ilin qəzeti

Doğma, canım-varlığım qədər sevdii
Azərbaycanım mənim qibləgahumdur

Sayı: 40 (24.475)

18 oktyabr 2025-ci il, şənbə

www.serqqapisi.az

ŞƏRQ
QAPISI



Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi

Biz azadıq, biz müstəqilik, biz heç kəsdən asılı deyilik



Azərbaycan xalqının tarixinin səhifələri
Azadlıq, müstəqillik uğrunda çətin və şərəfli mübarizələrlə zəngindir. Ötən əsrdə iki dəfə müstəqillik qazanmaq xoşbəxtliyi yaşayan Azərbaycan bu yolda minlərlə şəhid verib, parçalanıb yarımcən edilsə də, illərlə əsarətdə yaşamaq məcburiyyətində qalsa da, yenə sınımayıb, əyilməyib məqam çatan kimi öz istəyini reallaşdırıb. Müstəqillik arzusunı, istiqbal duyğusunu həmişə ürəyində yaşadan xalq onun reallığa çevrilməsi üçün əlverişli məqama 1918-ci ildə çatdı. 1918-ci il mayın 28-də Azərbaycan Milli Şurası İstiqlal Bəyannaməsi qəbul edərək tam dövlət hakimiyyətinə malik Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yarandığını bəyan edib. Məsləman Şərqinin və Türk dünyasının ilk cümhuriyyəti bir çox dövlətlər tərəfindən tanınıb, dövlət təsisatları yaradılıb. Mövcud olduğu müddət ərzində Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti bütün vətəndaşlarını konstitusion hüquqlarla təmin edib. Daxili quruluşundan asılı olmayaraq, bütün ölkələrlə münasibətləri faydalılıq əsasında yaratmağa çalışıb. Şərqdə ilk demokratik respublika olan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti, çox təəssüf ki, cəmi 23 ay müstəqil yaşaya, üçrəngli bayrağını ucalda bildi.

Sovet işğalındakı 70 illik bir müddətdə Azərbaycan xalqı özünün azadlıq ideallarını, müstəqillik arzularını daim yaşatdı. Sovetlərin işğal məşını bu yurdun hər qarışının altına üstünə çevirsə də, azərbaycanlılar öz adət və ənənələrini, milliliyini qoruyub saxlaya bilib. Sovetlərin əcəl zənginin çalınması ilə 1991-ci ildə yenidən əldə etdiyimiz müstəqillik xalqımızın ötən əsrin əvvəllərində yaşadığı şərəfli tarixin şüurlarda yaratdığı milli oyanışın, azadlıq eşqinin bəhrəsi idi. Həmin il avqustun 30-da Azərbaycanın müstəqilliyi haqqında bəyannamə, oktyabrın 18-də isə Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiyaya aktı qəbul olundu. Bununla da Azərbaycan müstəqil, demokratik və dünyəvi bir dövlət kimi mövcudluğunu yenidən dünyaya bəyan edib. Dövlət müstəqilliyimizi dünya ictimaiyyəti tanıdı və qəbul etdi. 15 oktyabr 2021-ci il tarixdə isə Milli Məclisdə keçirilən iclasda mayın 28-i “Müstəqillik Günü”, oktyabrın 18-i isə “Müstəqilliyin Bərpası Günü” kimi qeyd edilməsi təklif olundu. Qanun layihəsi üçüncü oxunuşda təsdiqləndi.

Səhifə ➡ 2

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan Respublikası Dövlət Turizm Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında” 2018-ci il 21 sentyabr tarixli 278 nömrəli və “Azərbaycan Respublikası Dövlət Turizm Agentliyinin strukturunun təkmilləşdirilməsi və “Azərbaycan Respublikası Dövlət Turizm Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 21 sentyabr tarixli 278 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə” 2023-cü il 8 fevral tarixli 2035 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. “Azərbaycan Respublikası Dövlət Turizm Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 21 sentyabr tarixli 278 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 9, maddə 1841 (Cild I); 2024, № 8, maddə 938, № 12 (II kitab), maddə 1373; 2025, № 7, maddə 659) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 3-cü hissədə “165” rəqəmləri “181” rəqəmləri ilə, “88” rəqəmləri “104” rəqəmləri ilə əvəz edilsin;

1.2. həmin Fərmanla təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Dövlət Turizm Agentliyi haqqında Əsasnamə”nin 5-ci hissəsi üzrə:

1.2.1. 5.1-ci bəndin birinci cümləsindən “, habelə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Turizm Departamenti” sözləri çıxarılsın;

1.2.2. 5.6-cı bəndin birinci cümləsindən “, Naxçıvan Muxtar Respublikası

Turizm Departamentinin direktorundan” sözləri çıxarılsın.

2. “Azərbaycan Respublikası Dövlət Turizm Agentliyinin strukturunun təkmilləşdirilməsi və “Azərbaycan Respublikası Dövlət Turizm Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 21 sentyabr tarixli 278 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 8 fevral tarixli 2035 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunveri-

cilik Toplusu, 2023, № 2, maddə 243 (Cild I) 1.8-ci bəndinin sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz olunsun və aşağıdakı məzmununda 1.9-cu bənd əlavə edilsin:

“1.9. Naxçıvan Regional Turizm İdarəsi.”.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Bakı şəhəri, 15 oktyabr 2025-ci il

Biz azadıq, biz müstəqilik, biz heç kəsdən asılı deyilik



(əvvəli 1-ci səhifədə)

1991-ci il 18 oktyabr tarixdən 34 il keçir. Bu müddət ərzində Azərbaycan bütün sahələrdə misli görünməyən inkişafa, tərəqqiyə nail olsa da, əldə edilən uğurlar asanlıqla başa gəlmədi. Müstəqilliyin bərpasından sonra ilk illərdə xalqımız bir sıra çətinliklərlə üzləşdi, ağır, məşəqqətli günlər yaşadı. 1988-ci ildən Ermənistanın Azərbaycana qarşı torpaq iddiası ilə başlayan münaqişə ölkəmizdə vəziyyəti son dərəcə ağırlaşdırdı. Daxili çəkişmələrin nəticəsində Azərbaycanın 20 faiz torpağı ermənilər tərəfindən işğal olundu. Azərbaycan xalqı tarixi bir sınaqla üz-üzə qaldı.

1991-ci ildə xalqımızın çoxsaylı qurbanlar bahasına qazandığı müstəqillik daha gərgin mübarizələrin başlanğıcı idi. Həmin illərdə ölkədə hərc-mərclik, özbaşınalıq, siyasi-iqtisadi tənəzzül baş alıb gedirdi. Müstəqilliyimizin ilkin mərhələsində – 1991-1993-cü illərdə müstəqilliyin, ərazi bütövlüyünün qorunub saxlanılması, müstəqil iqtisadi, daxili və xarici siyasətin müəyyənləşdirilməsi kimi vacib məsələlərin həlli əvəzinə hakimiyyət davası ilə məşğul olan dövlət rəsmilərinin məsuliyyətsizliyi ucbatından xarici təcavüz, ölkə ərazisinin 20 faizinin işğalı, yüzlərlə insanın şəhid olması, qaçqın və məcburi köçkün problemləri, siyasi qarşıdurmalar, separatçı meyillər daha da gücləndi. Elə bir vəziyyət yaranmışdı ki, Azərbaycan dünya xəritəsindən silinmək təhlükəsi qarşısında qalmışdı.

Müstəqilliyimizin qorunub saxlanılması, qarşıya qoyulmuş məqsədlərə nail olmaq, milli həmrəylik və iradə nümayiş etdirmək üçün xalqı öz ətrafında sıx birləşdirə biləcək milli liderə böyük ehtiyac var idi. Həmin illərdə Naxçıvanda baş verənləri yaxından izləyən xalqın düşüncənə beynləri bu çətin vəziyyətdən çıxış yolunu yalnız Heydər Əliyev düşüncəsində görürdü. Və 1993-cü il iyunun 15-də xalqın təkidli tələbi ilə yenidən Azərbaycanda hakimiyyətə gələn dahi siyasətçi Heydər Əliyev ilk olaraq müstəqillik, Azərbaycançılıq ideologiyasını milli şüurda və psixologiyada, xalqın iradəsində bərqərar etməyə nail oldu. İnsanlarda dövlətçilik, suverenlik, vətənpərvərlik sevgisi daha da gücləndi. Azərbaycançılıq ümummilli ideologiya səviyyəsinə qaldırıldı. Azərbaycanda demokratikləşmə milli inkişafın vacib faktoru kimi dövlət siyasə-

tinin əsas istiqamətinə çevrildi.

Heydər Əliyevin həyata keçirdiyi təxirəsalınmaz tədbirlərin nəticəsi kimi, bir tərəfdən Milli Ordunun formalaşdırılması, Azərbaycanın milli mənafeələrini qorumağa qadir nizami silahlı qüvvələrin yaradılması, torpaqlarımızın müdafiə olunması ilə bağlı mühüm addımlar atıldı, digər tərəfdən, atəşkəsə nail olmaq üçün bütün siyasi və diplomatik vasitələr işə salındı, bunun da nəticəsində 1994-cü il mayın 12-də ölkəmiz üçün həyati əhəmiyyət kəsb edən atəşkəsə nail olundu.

Azərbaycan daxilində yaranan nisbi sabitlikdən və beynəlxalq aləmdə ölkəmizə artan inam və maraqlardan istifadə edərək 1994-cü ilin sentyabrında “Əsrin müqaviləsi” adlandırılan ilk neft müqaviləsinin imzalanması və onun gerçəkləşdirilməsi Heydər Əliyev tərəfindən işlənib hazırlandı ki, bu da müstəqil Azərbaycanın iqtisadi inkişaf konsepsiyasını təşkil edən neft strategiyasının həyata keçirilməsinin parlaq təzahürüdür.

1995-ci ildə müstəqil Azərbaycan Respublikasının ilk Konstitusiyası qəbul edilərək insan hüquqlarının, söz və məlumat azadlığının, vətəndaş cəmiyyəti institutlarının formalaşdırılması və inkişafına etibarlı zəmin yarandı. Xalqın qarşılaşdığı bütün çətinliklər aradan qaldırılmağa başlandı. İctimai-siyasi sabitləşmə, demokratik prinsip və təsisatlar yaradıldı.

Dövlətimizin qarşılaşdığı problemlərin aradan qaldırılması, iqtisadiyyatın inkişaf yoluna qədəm qoyması Azərbaycanın xarici siyasətdə daha fəal, qətiyyətli addımlar atmasına şərait yaratdı. Gündən-günə güclənən Azərbaycanın Ulu Öndəri Heydər Əliyevin səsi dünyanın

Prezident İlham ƏLİYEV:

“
Biz müstəqilliyi bərpa etmişik, qoruyub saxlaya bilmişik.
Bu gün müstəqilliyi möhkəmləndiririk.

Müstəqillik bizim üçün ən böyük sərvətdir, ən böyük nemətdir, ən böyük dəyərdir.

”

ən yüksək tribunallarından gəlməyə başladı. Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının xilaskarı, müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu olmaq şərəfini qazandı. Ulu Öndərin zəngin irsi, ideyaları və tövsiyələri bu gün də müasir cəmiyyətimizin inkişafının nəinki ideya mənbəyidir, həmçinin möhtəşəm səfərbəredici amildir. Ümummilli Liderin tələtlərdən, təhlükələrdən çıxaraq qurub-yaratdığı Azərbaycan indi Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında bütün dünyaya möhtəşəm yüksəliş dinamikası nümayiş etdirir. Ulu Öndərin yaratdığı quruculuq şəraiti indi Azərbaycanın real siyasi və iqtisadi həyatında təzahür edir. Xalqı narahat edən bütün problemlər aradan qaldırılır. Müstəqilliyin taleyini müəyyənləşdirən əsas amillər qorunub saxlanılır, inkişaf etdirilir. Dövlətçiliyin möhkəmləndirilməsinə, iqtisadiyyatın inkişafına, milli-mənəvi dəyərlərin qorunub saxlanmasına eyni dərəcədə diqqət yetirilir.

Azərbaycan bu gün həm siyasi, həm də iqtisadi cəhətdən dünyanın qüdrətli dövlətlərindən birinə çevrilib. İqtisadi inkişaf tempinə görə ölkəmiz nəinki regionda, həm də dünyada lider mövqeyə çatıb.

Ulu Öndərin özü qədər inandığı, dahi siyasətçinin uğurlu yolunun davamçısı Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü müdrik və uzaqgörən siyasət nəticəsində 2020-ci il dövlətçilik tariximizə qızıl hərflərlə yazıldı. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli Ordumuz işğalçı Ermənistan üzərində möhtəşəm Qələbə qazanaraq xalqımızın 30 illik həsrətinə son qoydu. Sonrakı hərbi əməliyyatlarda isə suverenliyimiz bərpa edildi. Ali Baş Ko-

mandanımızın düşünülmüş strategiyası, siyasi iradəsi və qətiyyəti sayəsində ordu ilə xalqın sarsılmaz birliyi təmin olunaraq qazanılan tarixi Zəfərdən qorınələr keçəcək, illər ötəcək, amma tarix bu şanlı Qələbəni xalqımızın tarixinin ən parlaq səhifəsi kimi yaddaşında saxlayacaq. Bu xalq ən çətin günündə harayına çatan, həyatını təhlükəyə atıb onu dünyaya tanıdan vəfalı Vətən oğlunu – Heydər Əliyevi daim qəlbində yaşadacaq.

“Biz azadıq, biz müstəqilik, biz sərbəstlik və bilin ki, bu dəyərləri qorumaq hər bir insanın canından da artıqdır”. Bunlar Ulu Öndər Heydər Əliyevin sözləridir. Bu bir vəsiyyətdir. Anddır.

Bu gün biz Azərbaycan sözünün sinoniminə çevrilmiş, Azərbaycan deyəndə yada düşən bu dühanın xatirəsi qarşısında baş əyirik. Çünki Heydər Əliyev təkcə tarixin axarını dəyişmədi, o, dövlətçiliyi yenidən qurdu. Vətən uçurumun kənarında suallar qarşısında dayananda, o gəldi və cavab oldu. Aydın, əmin və əbədi bir cavab. O, Bakının gilavərində havaya səpələnmiş arzuları topladı, acıları gücə, ölkəni dayağa, alınmaz qalaya çevirdi. Xalqımıza müstəqil bir Azərbaycan miras qoydu. Qürurlu, əmin, bölünməz və qalib Azərbaycan. Bu gün təkcə bu Vətənin sərhədləri içərisində yaşayan azərbaycanlılar yox, dünyada yaşayan 50 milyondan çox həmvətənimiz müstəqil, qalib Azərbaycanla qürur duyur.

Bu gün bu şanlı Vətənin başı üstündə göylərə ucalan qələbə bayrağı uğrunda can verən oğulların nəfəsi, Qarabağda işıqsağan günəş bu xalqın birliyinin nişanəsi, sülh içində, qalib Azərbaycanda doğulan hər bir uşaq isə bu Vətənin qələbəsidir.

“Şərq qapısı”

Yaxın Şərq Sülh Sammiti:

Prezident İlham Əliyevin apardığı çoxvektorlu xarici siyasət, məharətli diplomatiya respublikamız tərəfindən irəli sürülən təşəbbüs və layihələrə böyük inam və etibar yaratmaqla yanaşı, Azərbaycan liderinə beynəlxalq nüfuz və dərin siyasi etimad, hörmət qazandırır. Dövlət başçımızın ən mötəbər tədbirlərə, forum və sammitlərə fəxri qonaq qismində dəvət alması və çıxışlarının dünya mediasının gündəminə çevrilməsi bunun əyani, bariz göstəriciləridir. Prezident İlham Əliyevin oktyabrın ilk 15 günündə 4 (Avropa Siyasi Birliyinin Sammiti, Türk Dövlətləri Təşkilatının Sammiti, MDB Sammiti, Yaxın Şərq Sülh Sammiti) beynəlxalq əhəmiyyətə malik sammitdə iştirakı, onlarla lider və siyasi, iqtisadi təşkilat rəhbəri ilə görüşlər keçirməsi Azərbaycanın universal, balanslı diplomatiyasının təntənəsidir. Oktyabrın 13-də Azərbaycan Prezidentinin Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti Donald Trampın və Misir Ərəb Respublikasının Prezidenti Əbdülfəttah əs-Sisinin dəvəti ilə Qəzza zolağında atəşkəs sazişinin imzalanması münasibətilə çağırılan Yaxın Şərq Sülh Sammitində iştirakı isə Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə sülhü dəstəkləyən, barışdırıcı mövqeyi ilə seçilən etibarlı tərəfdaş ölkə kimi kifayət qədər rəğbət və inam qazandığını sübut edir.

Azərbaycanın sülh diplomatiyasına beynəlxalq dəstəyin ifadəsi



Dərin nüfuz, böyük etimad: 15 gündə 4 sammitdə iştirak

Məlum olduğu üzrə oktyabrın 9-da İsrail və Fələstinin HƏMAS hərəkatı Yaxın Şərqdə vəziyyətin nizamlanması üçün sülh planı çərçivəsində ilk razılaşmaları imzalayıb. Bu razılaşmaya əsasən HƏMAS bütün girovları azad etməli, İsrail isə qoşunlarını razılaşdırılmış xəttə çəkəməlidir. Artıq oktyabrın 10-da İsrail ordusunun qüvvələri anklavdakı müəyyən olunmuş xətlərə ilkin çıxarılmanı başa çatdırıblar. Oktyabrın 13-də HƏMAS 20 israili girovun hamısını Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinə təhvil verib. Fələstin hərəkatı hələ ölmüş 28 girovun meyitini də təhvil verməlidir. İsrail isə 1,9 mindən çox fələstinli məhbusu azad etdiyini açıqlayıb. Tərəflər arasında rəsmən atəşkəs elan edilsə də, hələ də həll olunmamış bir çox məsələlər qalmaqdadır. Bu baxımdan, oktyabrın 13-də Misirin Şərm əş-Şeyx şəhərində Yaxın Şərq Sülh Sammitinin çağırılması prosesin nizama salınması istiqamətində fikir mübadiləsinin aparılması, eləcə də nəticəyönümlü ciddi addımların atılması məqsədi daşıyırdı və bu məqsədə böyük mənada çatdığını söyləmək olar. Sammit çərçivəsində Qəzza zolağında atəşkəslə bağlı yekun sazişin imzalanması Yaxın Şərqin taleyində dönüş nöqtəsi kimi bu fikirləri daha da qüvvətləndirir. Donald

Tramp haqlı olaraq Qəzza sazişini ən böyük və ən mürəkkəb saziş adlandırdı: “Onlar həmişə Yaxın Şərqdə III Dünya müharibəsinin başlayacağından danışırlar, lakin bu, baş verməyəcək. Biz bunun heç bir yerdə başlamasını istəmirik və bu, baş verməyəcək”.

Prezident İlham Əliyevin Yaxın Şərq Sülh Sammitinə dəvət alması dövlətimizin sülh, humanizm siyasətinin və xalqımızın milli maraqlarının beynəlxalq səviyyədə dəstəkləndiyini bir daha göstərir. Digər tərəfdən nəzərə alsaq ki, Türkiyə Yaxın Şərqdə münasibətlərin tənzimlənməsində əsas aktarlardan biridir, o zaman qardaş ölkənin strateji müttəfiqi kimi, Azərbaycanın da mövqeyi önəmlidir və sammit göstərir ki, bu önəm mütləq şəkildə nəzərə alınır. Vurğulamaq yerinə düşər ki, ölkəmizin xarici siyasətindəki çoxvektorlu, balanslı yanaşma onun eyni anda həm İsrailə, həm də Fələstinlə yüksək səviyyəli əlaqələrinin qurulmasına maneə yaratmamaqla yanaşı, tərəflər arasında münasibətlərin bərpasında obyektiv vasitəçi missiyasını yerinə yetirməyə də imkan verir.

Ümumiyyətlə, respublikamızın barışdırıcı mövqeyinin coğrafiya və istiqamət baxımından əhatə dairəsi olduqca genişdir. Azərbaycan zaman-zaman həm İsrail-Türkiyə, həm Rusiya-Ukrayna, eləcə də Suriyadakı və-

ziyyətə bağlı müttəfiqi addımlar atıb, tərəflər arasında münasibətlərin nizama salınmasında barışdırıcı aktor kimi çıxış edib. Azərbaycanın sülh, humanizm siyasəti özünü 14 illik vətəndaş müharibəsindən çıxmış Suriyaya qaz nəqlində, müharibə şəraitində yaşayan, acınacaqlı vəziyyətdə olan Ukraynaya humanitar yardımda, Fransanın neokolonializm, müstəmləkəçilik siyasətindən əziyyət çəkən xalqlara, iqlim dəyişmələrindən fəsad görən kiçik ada dövlətlərinə hərtərəfli dəstəkdə göstərir. Respublikamızın BMT-dən sonra ikinci ən böyük təsisat sayılan Qoşulma Hərəkatına 4 il sədrlik dönməndə, xüsusilə də COVID-19 pandemiyası ilə mübarizədə, həmçinin ötən il 200-ə yaxın ölkənin yekdil qərarı ilə Bakıda keçirilən COP29 konfransında diplomatiyamızın sülh, ədalət prinsipləri bariz formada, qəti şəkildə ortaya qoyulub.

Prezident İlham Əliyevin ən böyük sülhsevər missiyası, sözsüz ki, məhz 30 il davam edən Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin ədalətli sülhlə bitməsinə nail olmaq idi. Beş il bundan öncə 2020-ci il sentyabrın 27-dən etibarən 44 gün davam edən müharibədə ədalətli zəfər qazanan ölkə başçımız 5 il sonra – bu il avqustun 8-də Vaşinqtonda sülh masası arxasından diplomatik zəfərlə qalxdı. Məhz bütün bu reallıqları yaratmağın nə-

ticəsidir ki, bu gün Prezident İlham Əliyev Yaxın Şərq Sülh Sammitinə dəvət olunmuş sayılıb-seçilən liderlər arasındadır və dünya əhəmiyyətli münaqişənin həllinin fəal iştirakçısıdır. Siyasi qətiyyətin, məharətli diplomatiyanın təntənəsidir ki, dünyanın ən güclü ölkəsi ABŞ-nin rəhbəri Prezident İlham Əliyevin ünvanına rəğbət dolu ifadələr səsləndirir, nəcib jestlərlə öz hörmətini ifadə edir. Sammitdə Donald Trampın Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin Vaşinqton görüşünə toxunması və “*Budur, mən bu yaxınlarda bu şəxs üçün müharibəni bitirdim. Azərbaycan, işimi bəyəndinizmi?*” deməsi dünyanın ən güclü ölkəsinin başçısının Azərbaycan liderinə, onun mövqeyinə inamının, etimadının göstəricisidir.

Yaxın Şərq Sülh Sammiti göstərdi ki, Qəzzada sülhün əldə olunması istiqamətində atılacaq addımlarda ABŞ və Türkiyənin xüsusi fəallığı fonunda Azərbaycanın dəstəyi və təşəbbüsləri də mütləq nəzərə alınır. Prezident İlham Əliyevin belə ciddi və mötəbər tədbirə dəvət alması beynəlxalq ictimaiyyətə vacib siyasi mesaj ünvanlayır: Respublikamız davamlı sülhün, ədalətin və bütün münaqişələrin dayanıqlı həllinin tərəfdarıdır, dünya düzəninə nizama salınmasında, bölgədə sabitliyin bərpasında fəal rola malikdir.

✍ Nail ƏSGƏROV





Qələbənin Füzuli müjdəsi



Bütün bunlar tarixi hadisələrdir

1993-cü ilin isti bir yay səhərindən 2020-ci ilin soyuq, yağışlı bir payız səhərinə kimi Vətəndən Vətənə həsrətlə baxıb: “Kaş o gün olardı ki, torpaqlarımız azad edilərdi, bircə dəfə gedib ana-atamın, şəhidlərin məzarını ziyarət edərdim, evimizdə bayram tonqalı qalayardım”, – deyən insanların arzuları küləkli bir payız səhərində çin oldu. Düşmənin ən dərin səddi məhz Füzuli rayonu ərazisində yarıldı. İllərdir, ürəyində Qarabağ yangısı daşıyan Azərbaycan əsgəri bağlı qapıları açdı, sönmən çırağı alovlandırıb, al qanlı boyanan müqəddəs Azərbaycan Bayrağını dahi Füzulinin adını daşıyan şəhərin ən yüksək yerinə sancdı. Cəmi bir ay sonra isə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev üçrəngli bayrağımızı Füzuli şəhərinin mərkəzində qaldırdı. Füzuli özünün sülh, əmin-amanlıq və abadlıq dönməsinə qədəm qoydu. 2020-ci il noyabrın 16-da Prezident cənab İlham Əliyev tərəfindən Füzuli şəhəri ilə Şuşa şəhərini birləşdirən “Zəfər yolu”nun təməli qoyuldu. Bir ay sonra isə Füzuli şəhərinin Baş planı təsdiq olundu. Füzuli şəhərinin Baş planı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə təsdiq olunmuş və Füzulinin 2040-cı ilə qədər yekunlaşması gözlənilən inkişaf konsepsiyasını özündə birləşdirir.

İyirmi yeddi il ərzində mənfur düşmən tərəfindən həyatın bütün nişanələri silinmiş və viran edilmiş Füzuli şəhərinə qısa bir zamanda yeni həyatın gətirilməsi üçün zəruri olan infrastruktur obyektlərinin tikintisinə başlandı. Füzuli-Şuşa, Füzuli-Ağdam, Füzuli-Hadrut istiqamətlərində avtomobil yollarının tikintisi, bütövlükdə, Qarabağ bölgəsinin abadlaşdırılması və yenidən qurulması kimi nəhəng layihənin ilk mərhələsi oldu. Qarabağın “Hava qapısı” adlandırılan Füzuli Beynəlxalq Hava Limanının tikintisi cəmi səkkiz ay ərzində başa çatdırıldı və istifadəyə verildi. Bu gün Füzuli ucsuz-bucaqsız tikinti meydanını xatırladır. Bütün bunlar həyatımızda baş verən tarixi hadisələrdir.

Necə də gözəl bir gündür

Bu gün dövlətimizin “Böyük Qayıdış” Milli Proqramı ölkə başçımızın və Azərbaycan hökumətinin əsas prioritetlərindəndir. Proqramın uğurla icrası istiqamətində işlər sürətlə gedir. Müzəffər Ali Baş Komandan indi də azadlığına qovuşmuş torpaqlarımızda gedən quruculuq işlərinə öndərlik edir. Ölkə başçımız möhtərəm Prezident İlham Əliyev davamlı olaraq işğaldan azad edilmiş bölgələrimizə səfərlər edir və görülən bərpa-quruculuq işləri ilə yerində tanış olur.

Sözsüz ki, Qarabağa qayıdış planının ən vacib istiqaməti Füzuli şəhərinə qayıdışdan keçir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev 2023-cü ildə Füzulinin işğaldan azad olmasının 3-cü ilində “Füzuli Şəhəri Günü”ndə iştirak etdi və Füzuli rayonuna yeni köçmüş sakinlər və rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə səmimi şəkildə görüşdü. Cənab Prezident Füzuli sakinləri ilə görüşəndə sevinc hissələrini bölüşərək qeyd etdi: **“Necə də gözəl bir gündür. Siz mənə “Xoş gəlmisiniz!” deyirsiniz. Mən işğal dövründə həm füzulililərlə, həm digər rayonlardan olan keçmiş köçkünlərlə görüşlərdə dəfələrlə deyirdim ki, gün gələcək, siz mənə “Xoş gəlmisiniz!” deyəcəksiniz və bu gün gəldi”**.

Azərbaycan əsgərinin qələbəsi, xalqımızın torpaq sevgisi, onun əsl sakinlərinin işğaldan azad olunmuş ərazilərdə qurub-yaratmaq eşqini möhkəmləndirir. Bu mənada, füzulililər doğma dədə-baba yurdlarına böyük həvəslə qayıdırlar. “Böyük Qayıdış” proqramımızın birinci mərhələsinin sonunda – 2026-cı ilin sonunda 22 min insan Füzuli rayonunda yaşayacaq. Onların rahat yaşaması üçün ən yaxşı şərait yaradılıb. Yüksək zövqlə və müasir mühəndis tələblərinə cavab verən tikililər Füzuliyə köçən sakinlərin rahat yaşaması üçün düşünüldü. İşğal illərinin yaraları, bəlkə də, hələ sağalmayıb, amma yenidənqurma prosesi və dövlətin xüsusi diqqəti ilə Füzuli artıq gələcəyə ümidlə baxır. Azərbaycan dövlətinin ardıcıl siyasəti, Prezident İlham Əliyevin xüsusi diqqəti və xalqın torpağa bağlılığı nəticəsində Füzuli şəhəri bu gün ölkənin ən böyük yenidənqurma platformalarından birinə çevrilib. Yeni yollar, müasir infrastruktur, ekoloji cəhətdən təmiz və ağıllı texnologiyalarla əsaslanan binalar, ictimai obyektlər və sosial layihələr bu şəhərin gələcəyinə ümidlə baxmağa əsas verir.

Bu şəhər Azərbaycanın zəfər tarixindəki mühüm mərhələlərdən biri olmaqla yanaşı, gələcəyin inkişaf etmiş, yaşıl, ağıllı və mədəni mərkəzlərindən birinə çevrilmək yolundadır. 17 oktyabr 2023-cü ildə Prezident İlham Əliyev Füzuli şəhərinə səfəri çərçivəsində inzibati binanın, ikinci və üçüncü yaşayış komplekslərinin, 240 yerlik uşaq bağçasının, Qocəhmədli, Cuvanlı kəndlərinin təməlini qoydu. Aylar ötdükcə burada yaşayanların sayı da, təbii ki, artacaq.

Ölkə rəhbərinin qeyd etdiyi kimi dövlətimizin əsas məqsədlərindən biri bu ərazilərə qayıdan sakinlərin məşğulluğunun təmin olunmasıdır. Qarabağ iqtisadi zonasının, həmçinin Füzuli rayonunun özünəməxsus məşğulluq imkanları var. Füzulidə ənənəvi kənd təsərrüfatı ilə məşğulluq ön plana çıxır. Dövlətimiz vətəndaşlara texnikanı, mal-qaranı və bütün lazımı vasitələri təqdim etməklə yardım edir.

Qarabağa xoş gəlmisiniz

Şanlı Vətən savaşının 20-ci günü işğaldan azad edilən Füzuli şəhərində Qarabağın hava qapısında Füzuli Beynəlxalq Hava Limanına ənənə ilk təyyarədən “Qarabağa xoş gəlmisiniz!” sədasını eşidəndə sevincimiz yerə-göyə sığmamışdı. Bu sözlər son 30 ildə Azərbaycanın hava məkanında eşidilən ən gözəl sözlər idi. Rekord müddətdə istifadəyə verilən Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı, bu gün təkcə nəqliyyat qovşağı deyil, həm də Qarabağ regionunun əlçatanlıq və inkişaf simvolidir. Bu hava limanı Zəfər Yolunun qapısı və Şuşa şəhərinə gedən əsas nəqliyyat qovşaqlarının açarındır. Füzuli Beynəlxalq Hava Limanı, Şuşada keçirilən Türk Dövlətləri Təşkilatının Dövlət başçıları qeyri-rəsmi Zirvə görüşü çərçivəsində 40-dan çox reys qəbul edib və yola saldı. Həmin gün “Qarabağa xoş gəlmisiniz” sədasını türk dövlət başçıları, bütün Turan eşitdi. Azərbaycanın azad səmasında eşidilən bu səs bütün dünyaya yayıldı.



Zəfərin Zəngilan səhifəsi

Zəngilan – bərəkətli torpaqları, gözəl meşələri, təbii sərvətləri, filiz yataqları, çayları və dünyada ikinci, Avropada birinci olan təbii çınar meşələri – saymaqla bitməyən gözəllikləri olan bir diyar. Ətəyindən Xan Arazın laylası eşidilən, çınar meşələrindən təbiətin gözəllikləri görülən, bu-laqlarından zümzümələr gələn qədim Azərbaycan torpağı. Ana Vətənin 28 illik həsrəti. İgid oğulların canı, qanı, nəfəsi bahasına 44 günün 23-cü səhərində yaşadığımız qələbə sevinci.

Zəngilanlılar bu gün öz torpağına qovuşur, lakin 1993-cü ilin həmin çətin günlərini unutmurlar. Həmin günlərdə yolları hər yerdən bağlanmış zəngilanlıların iki yolu var idi: ya Araz qorq olacaqlardı, ya da Xocalı sakinlərinin taleyini yaşayacaqlardı. Belə bir çətin vəziyyətdə bir əl uzandı onlara və zəngilanlıları ölümdən xilas etdi. Taleyin ədalətli məntiqinə baxın ki, Heydər Əliyev zəngilanlıların xilaskarı oldu, Onun davamçısı isə Zəngilanın xilaskarı. Zəngilan işğaldan 44 günlük Vətən müharibəsinin 23-cü günündə azad edildi. Böyük Qayıdış ilk olaraq elə axarlı-baxarlı, çınar meşəli Zəngilandan başladı. Həmin Zəngilandan ki 28 il yad tapdaqda qalıb, amma əyilməyib. Dövlət başçısı tərəfindən 2021-ci ildə ilk “Ağıllı kənd”in təməli qoyuldu. 2022-ci il mayın 27-də Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində “Ağıllı kənd” layihəsinin birinci mərhələsi üzrə açılış mərasimi keçirildi.

Kənd meydanında yaradılmış Dövlət Xidmətləri Mərkəzində “Azərpoçt” MMC-nin rayon şöbəsi, “ASAN xidmət” mərkəzi, DOST mərkəzi, Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Mərkəzi fəaliyyət göstərir. Bu mərkəzlərdə kənd sakinlərinə sosial təminat və məşğulluq sahəsində 100-dən çox xidmət onlayn formada göstərilir. Vətəndaş birbaşa videobağlantı ilə “DOST” mərkəzlərinin sosial agentinə müraciət edir və müraciəti yerində həll olunur. Kənddə gələcəyimiz olan uşaqların yaxşı təhsil alması üçün hərtərəfli şərait yaradılıb. Belə ki, 360 şagird yerlik ikimərtəbəli məktəb binası və birmərtəbəli 60 yerlik uşaq bağçası inşa olunub. Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində “Ağıllı kənd” layihəsi çərçivəsində keyfiyyətli ekoloji mühitin yaradılması və enerjiden səmərəli istifadə edilməsi üçün dayanıqlı enerji mənbələrinə üstünlük verilib.

Bu baxımdan, kəndin dayanıqlı enerji ilə təmin edilməsi üçün Həkəri çayı üzərində Almaniyanın “Rehart GmbH” şirkəti tərəfindən istehsal olunan və hər biri 212 kilovat olmaqla, 3 hidravlik turbindən və müvafiq hissələrdən ibarət Arximed turbini tipli Su Elektrik Stansiyası inşa edilib. Üç ədəd generatorun quraşdırıldığı stansiya Ağalı kəndinin elektrik enerjisinə tələbatını tam təmin etmək gücünə malikdir. Ölkə başçısının işğaldan azad edilmiş ərazilərə hər səfəri yeni bir ünvanın açılışı ilə yadda qalır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın iştirakı ilə Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanının açılışı isə daha bir əlamətdar hadisə idi. Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanı Qarabağın mühüm nəqliyyat qovşağına çevrilməsini şərtləndirən əsas obyektlərdəndir. Həmçinin bu hava limanı Zəngəzur dəhlizinin hava nəqliyyatı infrastrukturunu ilə gücləndirilməsi baxımından strateji əhəmiyyət kəsb edir. İşğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə tikilən üç Beynəlxalq Hava Limanının biri Zəngilan rayonu ərazisindədir. Qısa müddətdə tikilib istifadəyə verilən bu hava limanı ölkəmizin iqtisadi və maliyyə imkanlarını nümayiş etdirməklə yanaşı, bu ərazinin

strateji əhəmiyyətini təsdiqləyir. Zəngilan nəqliyyat dəhlizləri üzərində yerləşir. Zəngilan Beynəlxalq Hava Limanının inşası bu bölgənin inkişafı baxımından mühüm faktordur.

Vətən savaşından keçən illərdə dövlətimizin başçısının Zəngilan rayonuna 12-dən çox səfəri reallaşmış. Ölkə başçısının Zəngilana səfəri çərçivəsində təməlini qoyduğu ümumi sahəsi 2,06 hektar olan yaşayış məhəlləsinin ərazisinin böyük bir hissəsi yaşıllıq zonasından ibarət olacaq. Məhəllə Zəngilan şəhərinin mərkəzi küçəsində, məktəb və biznes zonanın yaxınlığında yerləşəcək, şəhərin təsdiq edilmiş ümumi Baş planına uyğun olacaq. Bu məhəllədə, ümumilikdə, 10 bina tikiləcək. Bunlardan 6-nın ikimərtəbəli, 4-nün isə üçmərtəbəli olması planlaşdırılır. Azərbaycan Prezidentinin təkcə 2024-cü il oktyabrın 3-də Cəbrayıl və Zəngilan rayonlarına səfəri zamanı Zəngilanda açılışında və təməlqoyma mərasimində iştirak etdiyi obyektlərin say tərkibinə diqqət yetirməklə bu gündəki görülən işlər haqqında aydın təəsvirə malik olmaq mümkündür. Bu səfər çərçivəsində “Azərişiq” ASC-nin Zəngilan Elektrik Şəbəkəsinin Rəqəmsal İdarəetmə Mərkəzinin, “AzərEnerji” ASC-nin “Sarıqışlaq” Su Elektrik Stansiyasının açılış mərasimi oldu. Zəngilan şəhərində beşinci və altıncı yaşayış kompleksinin təməlqoyma mərasimi keçirildi. 104 mənzilli yaşayış kompleksinin tikintisi, həmçinin Zəngilan İstirahət Kompleksində aparılan tikinti işləri ilə də tanışlıq oldu. Zəngilan şəhərində “Davamlı şəhərlər iqtisadi inkişafın hərkətverici və bərabərsizliklərlə mübarizə aparan qüvvəsi kimi” mövzusunda 2-ci Azərbaycan Milli Şəhərsalma Forumu keçirildi.

Bütövlükdə, atılan hər bir addım Zəfərimizin əbədləşdirilməsinə, “Böyük Qayıdış” proqramının tam tərkibdə uğurla başa çatmasına xidmət edir. Bu gün işğalçılardan təmizlənmiş bütün torpaqlarımız, o cümlədən Zəngilan şəhəri böyük quruculuq meydanına çevrilib. İşğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə, o cümlədən Zəngilan rayonunda tarixi və dini abidələrimizin bərpasında Heydər Əliyev Fondunun xidmətlərini xüsusi qeyd etməliyik. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdəki məscid və tarixi abidələrin bərpasını aparan fond Zəngilan rayonu ərazisində yerləşən məscid və abidələrə yeni həyat verir.

Qədim Zəngilanı Naxçıvanla ayıran, təxminən, 40 kilometrlik Zəngəzur dəhlizidir. Sovetlər dövründə Mincivan stansiyasına Bakı-Qafan, Bakı-Noraxen, Bakı-Mincivan qatarları gəlirdi. Bir vaxtlar bu yerlərin, yurdların insanları öz vaxtını, zamanının ölçüsünü o qatarların hərəkət qrafiki ilə qururdular. Böyük zəfəri qazanan xalq təkcə torpaqlarını işğaldan azad etmədi, həm də yeni yollar, üfuglər açdı. Bu gün artıq Azərbaycanın dəmir yolları Zəngəzura və dünyaya açılmağa hazırdır. Tezliklə Mincivandan keçən qatarlarla Naxçıvandan keçib Avropaya yol alacaq. Və bu qatarlar Azərbaycanı dünya ilə qovuşdurmaqla qalmaq yox, xalqı dünyaya tanıdacaq.

✍️ Ramiyə ƏKBƏROVA

Səlahiyyətli nümayəndə Xalq artisti Mənsüm İbrahimovu yubileyi münasibətilə qəbul edib



Naxçıvan Muxtar Respublikasında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətli nümayəndəsi Fuad Nəcəfli xanəndə, Xalq artisti, Prezident

mükafatçısı, Azərbaycan Milli Konservatoriyasının professoru, Konservatoriyanın Muğam kafedrasının müdiri, “Şöhrət” və “Şərəf” ordenli Mənsüm İbra-

himovla görüşüb.

Səlahiyyətli nümayəndə görkəmli muğam ifaçısını yubileyi münasibətilə təbrik edib, Azərbaycan milli musiqisinin inkişafında və gənc xanəndələrin yetişdirilməsindəki xidmətlərini yüksək qiymətləndirib. Fuad Nəcəfli ustad sənətkarın Naxçıvan Dövlət Universiteti ilə səmərəli əməkdaşlığına da diqqət çəkərək sənətkara fəaliyyətində və gələcək həyatında uğurlar arzulayıb.

Xalq artisti, professor Mənsüm İbrahimov səmimi qəbula və sənətinə verilən dəyəərə görə təşəkkür edib, Naxçıvanda milli mədəniyyətimizin, musiqi sənətimizin qorunub yaşadılmasına xüsusi diqqətlə yanaşıldığını

məmnunluqla ifadə edib.

Səlahiyyətli nümayəndə yubilyara Naxçıvan xalçası hədiyyə edib.

Sonda xatirə fotoları çəkilib.

Görüşdə Azərbaycan Respublikasının Xalq artisti Elçin Həşimov, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar artistləri Elnur Əhmədov, Nuriyyə Hüseynova, Təyyar Bayramov, Elnur Zeynalov, “Muğam” televiziya müsabiqəsinin qalibi Güllü Muradova və həmin müsabiqənin laureatı Gülzər Fərəcova da iştirak ediblər.



Naxçıvanda məhdud fiziki imkanlı şəxslərin və istedadlı qadınların rəsm və əl işlərindən ibarət sərgi-satış yarmarkası keçirilir



Naxçıvan şəhərindəki Heydər Əliyev Sarayında məhdud fiziki imkanlı şəxslərin və istedadlı qadınların rəsm və əl işlərindən ibarət sərgi-satış yarmarkası keçirilir.

Oktyabrın 16-da Naxçıvan Muxtar Respublikasında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətli nümayəndəsi Fuad Nəcəfli sərgi-satış yarmarkası ilə tanış olub.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problem-

ləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Rəmilə Seyidova məlumat verib ki, “Konstitusiya və Suverenlik İli” tədbirləri çərçivəsində keçirilən sərgi-satış yarmarkasına 300-dən artıq müəllifin 10 mindən artıq əl işi çıxarılıb. Yarmarka xalqımızın ailə dəyərlərinin qorunub saxlanılması, adət-ənənələrinin yaşadılması, milli və xalq təbiiqi sənət nümunələrinin təbliğ edilməsi, həmçinin qadınların özünüməşğulluqlarının tə-

min edilməsi və istedadlarının üzə çıxarılması məqsədilə təşkil olunub.

Fuad Nəcəfli məhdud fiziki imkanlı şəxslər, istedadlı qadınlar, məhkumlar, Heydər Əliyev Uşaq-Gənclər Yaradıcılıq Mərkəzi dər-nəklərinin üzvləri, Naxçıvan Dövlət Universitetinin İncəsənət fa-

timai Birliyi tərəfindən təqdim olunan rəsm və əl işləri ilə tanış olub. Sulu və yağlı boya ilə işlənən tablolarla yanaşı, dekorativ, tikmə, toxuma və aplikasiyalar, taxta üzərində yandırma və oyma işləri, xalçalar, toxuculuq nümunələri və bir-birindən maraqlı digər dekorativ-təbiiqi sənət nümu-

Məhdud fiziki imkanlı istedadlı gənclərdən Zəhra Novruzova, Yusif Qasımlı, Pərvin Bayramova hazırladıqları əl işləri barədə səlahiyyətli nümayəndəyə məlumat veriblər.

Qeyd edək ki, sərgi-satış yarmarkası Naxçıvan Muxtar Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq



kültəsi, eləcə də universitetin Pedaqoji fakültəsində fəaliyyət göstərən Texnoloji Mərkəzin tələbələri, “Autizmlə Uşaqlara Dəstək” İc-

nələri, həmçinin muxtar respublikanın təbii bitki və digər resurslarından hazırlanmış kosmetik vasitələr maraqla qarşılanıb.



Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi və Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilir.

Naxçıvanda Dövlət Proqramının icrası çərçivəsində yeni Hemodializ Mərkəzi istifadəyə verilib, Təcili Tibbi Yardım Xidmətinin maddi-texniki bazası gücləndirilib

“Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafına dair 2023-2027-ci illər üçün Dövlət Proqramı”na uyğun olaraq muxtar respublikada xroniki böyrək çatışmazlığından əziyyət çəkən insanlara göstərilən tibbi xidmətin vahid mərkəzdən və müasir səviyyədə təşkili məqsədilə Naxçıvan Muxtar Respublikası Hemodializ Mərkəzi yaradılıb.

Oktyabrın 16-da Naxçıvan Muxtar Respublikasında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətli nümayəndəsi Fuad Nəcəfli Hemodializ Mərkəzində yaradılan şəraitlə tanış olub.

Binanın foyesində Ümummilli Lider Heydər Əliyev, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın səhiyyənin inkişafına göstərdikləri diqqət və qayğıını əks etdirən fotoqurşağı yaradılıb.



Naxçıvan Muxtar Respublikasının səhiyyə naziri Samiq Sadiyov məlumat verib ki, hemodializ xidməti əvvəllər Naxçıvan Muxtar Respublika Xəstəxanası, Naxçıvan Sağlamlıq Mərkəzi və onun nəzdindəki şöbələrdə fəaliyyət göstərirdi. Bu da xidmətin hamı üçün əlçatanlığına və keyfiyyətinə mənfi təsir edirdi.



di. Yeni yaradılan mərkəz dializ müalicələrinin vahid mərkəzdən idarə olunmasını və xidmətin operativ təşkilinə imkan verir. Növbəti mərhələlərdə muxtar respublikanın digər bölgələrində də vahid mərkəzə tabe olan Hemodializ mərkəzləri istifadəyə verilməkdir.

Yeni binada uşaq dializ otağı, 31 çarpayılıq müalicə zalı, intensiv terapiya şöbəsi, reanimasiya, həkim, dərman, laboratoriya və digər otaqlar fəaliyyət

dubad rayonlarında da müvafiq səhiyyə müəssisələrinə yeni alınan hemodializ cihazı və kresloları təhvil verilib.

Qeyd olunub ki, muxtar respublikada 356 nəfər xroniki böyrək çatışmazlığından əziyyət çəkir. Onlardan 167-si dializ müalicəsi alır. Yaradılan şərait bütün pasientlərin xidmətlərdən vaxtında yararlanmasına imkan verir.

Sonra səlahiyyətli nümayəndəyə Təcili Tibbi Yardım



göstərir. Mərkəz xidmətin müasir standartlara uyğun təşkili məqsədilə 53 ən son texnologiyaya malik hemodializ aparatı, 68 HD monitorlu, 3 mühərrikli, Wi-Fi və qulaqlıq girişli hemodializ kreslosu ilə təchiz edilib. Bundan başqa, Şərur, Kəngərli, Culfa və Or-

Xidmətinin yeni alınmış və modifikasiya olunmuş ambulanları barədə məlumat verilib.

Bildirilib ki, 69 ambulan vasitəsilə muxtar respublika əhalisinə təcili tibbi yardım xidməti göstərilir. “Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafına dair 2023-2027-ci illər üçün Dövlət Proqramı”na uyğun olaraq xidmətin maddi-texniki bazası gücləndirilir. Bu məqsədlə

52 yeni təcili tibbi yardım avtomobili alınıb. Onlardan 37-si sadə differensiallı təcili tibbi yardım avtomobili, 5-i boks tipli reanimobil, 5-i perinatal küvəzlə təchiz olunmuş, 5-i isə xüsusi yolsuz ərazilər üçün nəzərdə tutulmuş avtomobillərdir. Yeni avtomobillərin alınması ilə yanaşı, mövcud ambulanslarda xidmətin müasir tələblər səviyyəsində təşkili üçün modifikasiya işləri də

aparılib, avtomobillərin hər biri müasir tələblərə cavab verən 22 adda tibbi avadanlıq və vasitələrlə təchiz edilib. Növbəti mərhələdə daha funksional imkanlara malik, o cümlədən çətin relyefli ərazilərdən xəstələrin daşınması üçün xüsusi dronlarla təchiz edilmiş təcili tibbi yardım avtomobillərinin alınması nəzərdə tutulur. Həmçinin yeni quraşdırılan avadanlıqlardan səmərəli istifadə

edilməsi və xidmətin keyfiyyətinin daha da yüksəldilməsi məqsədilə təcili tibbi yardım briqadaları müvafiq təlimlərə cəlb olunacaq.

Fuad Nəcəfli daha sonra Naxçıvan Muxtar Respublika Xəstəxanasında şəhid ailələrinin və qazilərin sosial və psixoloji rifahının gücləndirilməsi, onların psixoloji reabilitasiyasına sistemli dəstək göstərilməsi məqsədilə yaradılmış Psixoloji

Sağlamlıq Mərkəzi ilə tanış olub. Məlumat verilib ki, mərkəzdə fərdi, qrup və uşaq terapiyası olmaqla, 3 otaq istifadəyə verilib.

“Naxçıvan Qaziləri” İctimai Birliyinin sədri Təbriz Zeynalov yeni xidmət mərkəzinə şəhid ailələrinə və qazilərə göstərilən dövlət qayğısının daha bir təzahürü kimi dəyərləndirib, yaradılan şəraitə görə minnətdarlıq edib.

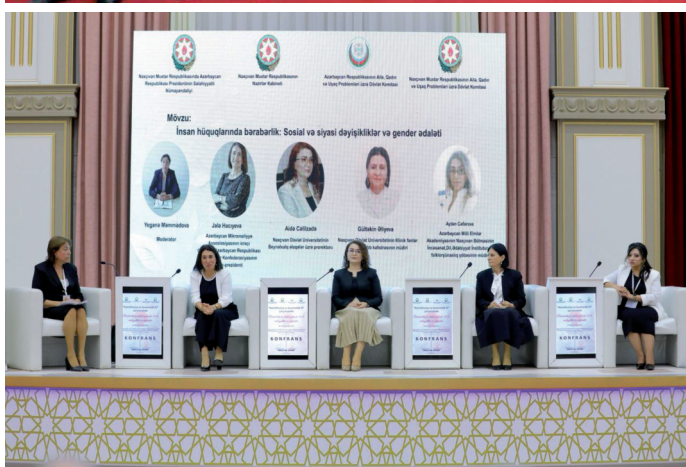
Naxçıvanda “Bərabərlik və ədalət yolunda 30 il: nailiyyətlər və çağırışlar” mövzusunda konfrans keçirilib



Oktyabrın 17-də Naxçıvanda “Konstitusiyaya və Suverenlik İli” çərçivəsində Naxçıvan Muxtar Respublikasında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətli nümayəndəliyi, Naxçıvan Muxtar Respublikası Nazirlər Kabineti, Azərbaycan Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin dəstəyi və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin təşkilatçılığı ilə “Qadınlara qarşı ayrı-seçkilərin bütün formalarının ləğv edilməsi haqqında” BMT Konvensiyasının Azərbaycan Respublikası tərəfindən ratifikasiya olunmasının 30 illiyi ilə əlaqədar “Bərabərlik və ədalət yolunda 30 il: nailiyyətlər və çağırışlar” mövzusunda konfrans keçirilib.

Konfransda əvvəlcə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətli nümayəndəsi Fuad Nəcəfli əlamətdar tədbirin təşkilində əməyi olanlara təşəkkür edərək bildirib ki, bu yubiley, sadəcə, beynəlxalq bir sənədin ildönümü deyil, həm də Azərbaycan dövlətinin qadınlara, ailəyə və insan amilinə verdiyi yüksək dəyərin bariz təzahürüdür. Azərbaycanın 1995-ci ildə bu konvensiyaya ratifikasiya etməsi insan hüquqları və gender bərabərliyi sahəsində sistemli və davamlı siyasətin başlanğıcı olub. Bu siyasətin təməl prinsipləri Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən formalaşdırılıb. Bu gün isə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən müasir dövrün tələblərinə uyğun şəkildə ardıcıl və məqsədyönlü şəkildə həyata keçirilir. Dövlət başçısının həyata keçirdiyi sosial-siyasi kurs nəticəsində Azərbaycan qadını təhsil, sahəkarlıq, elm, səhiyyə və idarəetmə sahələrində mühüm mövqelər qazanıb, milli inkişaf prosesinin fəal iştirakçısına çevriləblər. Bu uğurların davamı kimi Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə həyata keçirilən layihələr qadınların həyat səviyyəsinin yüksəldilməsinə, sosial rifahın təmininə və ailə institutunun möhkəmlənməsinə böyük töhfə verir. Mehriban xanım Əliyevanın humanist fəaliyyəti qadınların potensialının reallaşmasına və milli-mənəvi dəyərlərin qorunmasına xidmət edir.



Bu gün Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsi olan Naxçıvan Muxtar Respublikasında da dövlət-qadın siyasətinin özünün inkişaf mərhələsində olduğunu vurğulayan səlahiyyətli nümayəndə qeyd edib ki, qadınlarımız ölkə həyatının müxtəlif sahələrində yaxından iştirak edirlər. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 5 iyun tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafına dair 2023-2027-ci illər üçün Dövlət Proqramı”nda və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2023-cü il 15 sentyabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafına dair 2023-2027-ci illər üçün Dövlət Proqramı”nın 2023-2024-cü illər üzrə Təfəsilatlı Tədbirlər Planı”nda əmək münasibətləri, məşğulluq, sosial müdafiə sahələrinə aid fəaliyyətin təşkilinin və dövlət xidmətlərinin inkişaf etdirilməsi, regional Ailə mərkəzlərinin yaradılması ilə bağlı layihə sənədlərinin hazırlanması və icrası nəzərdə tutulub. Görülən tədbirlər nəticəsində Naxçıvan Muxtar Respublikasında ailə institutunun inkişafı, qadınların hüquqlarının müdafiəsi və cəmiyyətdə onların rolunun artırılması istiqamətində davamlı sosial-iqtisadi mexanizmlərin formalaşdırılması təmin edilir.

Fuad Nəcəfli ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında fəal iştirakına görə qadınlara təşəkkür edib.

Azərbaycan Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə

Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradova çıxışında qeyd edib ki, bərabərlik və ədalət olan yerdə insan hüquqları da etibarlı təmin olunur. Bu baxımdan, konfransın bu mövzuya həsr olunması aktuallıq kəsb edir. Gender bərabərliyinin təmin edilməsinin davamlı inkişaf üçün zəruri olduğunu vurğulayan Bahar Muradova bildirib ki, qadın hüquqlarının qorunması və gender bərabərliyi Azərbaycan Konstitusiyasında əsas prinsiplərdən biri kimi öz əksini tapıb.

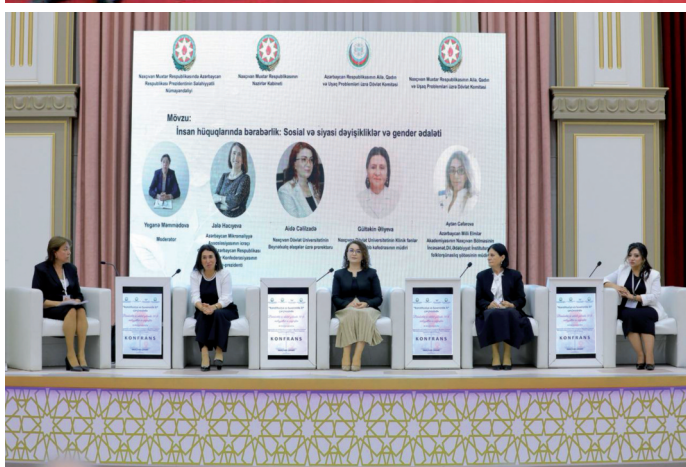
Azərbaycan bu sahədə beynəlxalq

qəə çatdıran Bahar Muradova qadınları Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin dəstək proqramlarında fəal iştiraka səsləyib.

Milli Məclisin deputatı, Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin sədri Hicran Hüseynova qeyd edib ki, 30 il öncə yenidən müstəqillik qazanmış Azərbaycanda belə bir beynəlxalq təşəbbüsə qoşulması tarixi nailiyyət idi. Çünki beynəlxalq konvensiyalara qoşulmaq həm də böyük öhdəliklər tələb edir. Ümummilli Lideri

şafda xüsusi rol oynayacaq.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Ramilə Seyidova çıxışında qeyd edib ki, muxtar respublikada qadınların məşğulluğu təmin olunub, sahibkarlığın inkişafı üzrə dövlət dəstəyi proqramları çərçivəsində qadınlara güzəştli kreditlər ayrılıb, peşə hazırlığı kursları təşkil olunub. Muxtar respublikada 5716 qadın fiziki və hüquqi şəxs kimi aid orqandan qeydiyyatdan keçiblər. Qadınların fəaliyyətləri dövlətimiz tə



rəfindən qiymətləndirilir, fəxri adlara, mükafatlara layiq görülür, medal və nişanlarla təltif edirlər. Belə ki, ölkəmiz müstəqillik qazandıqdan bu günədək 200 qadın Azərbaycan Respublikasının, 212 qadın Naxçıvan Muxtar Respublikasının fəxri adlarına layiq görülmüş, 227 qadın isə orden, medal və nişanlarla təltif olunub.

Sonra konfrans “Qadın hüquqlarının hüquqi təməl prinsipləri,



mizin müdrik siyasətinin nəticəsi olan bu prosesin ardınca ölkəmizdə dövlət qadın siyasəti formalaşdırıldı, bu sahədə hüquqi baza yaradıldı, o cümlədən “Gender bərabərliyinin təminatları haqqında”, “Məişət zorakılığının qarşısının alınması haqqında” və digər qanunlar qəbul edildi, qadınların iştirakı ilə forum və qurultaylar keçirildi, Şərq və müsəlman dünyasında ilk dəfə Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi yaradıldı. Bütün bunlar Azərbaycanda insan hüquq və azadlıqlarının təmin olunması ilə bağlı dünyaya verilən mühüm mesajdır.

Ailə və təhsilin əsas vacib iki institut kimi davamlı inkişafının zəruriliyini diqqətə çatdıran Hicran Hüseynova elm və təhsil sahəsində qadınların rolu, iştirakı və üstün təmsilçiliyindən danışaraq, kişilərlə bərabər qadınların da təhsilin bütün pillələrində fəal iştirakını təqdir edib. Bildirib ki, Zəngəzur dəhlizinin reallaşması Naxçıvana yeni nəfəs verəcək, muxtar respublika daha da inkişaf edəcək. Daim qayğı və dəstəklə əhatə olunan Naxçıvan qadınları bu inki-

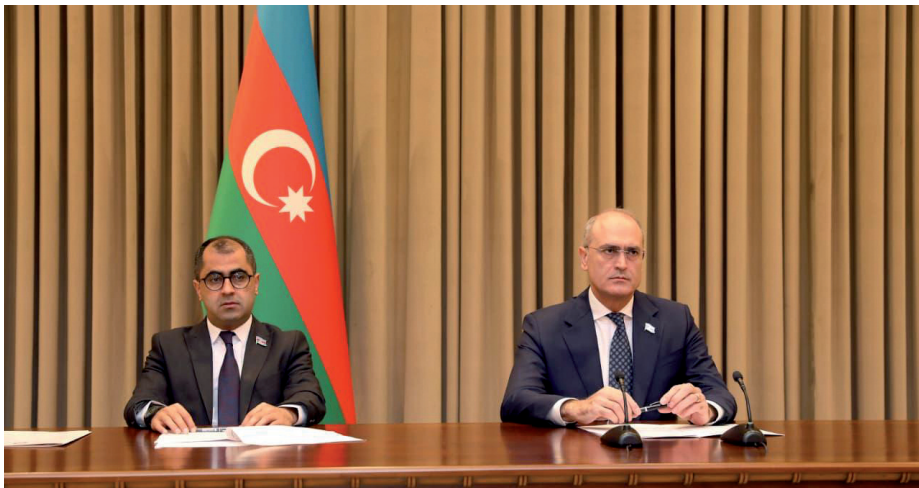
bu gün və gələcəyə baxış: beynəlxalq və milli qanunvericilik kontekstində” və “İnsan hüquqlarında bərabərlik: sosial və siyasi dəyişikliklər və gender ədaləti” mövzularında panel müzakirələrlə öz işini davam etdirib. Panel müzakirələrdə qadınların sosial statusu, gender bərabərliyini təmin edən mexanizmlər, bu sahədə atılan və atılacaq addımlarla bağlı maraqlı çıxışlar dinlənilib, iştirakçıların sualları cavablandırılıb.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Ramilə Seyidova konfransa yekun vuraraq iştirakçılara təşəkkür edib.

Tədbir bədii hissə ilə davam edib. Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyin kursantlarının və Naxçıvan şəhər 8 nömrəli körpələr evi-uşaq bağçasının balaca fidanlarının hazırladıqları kompozisiyalar, Naxçıvan Dövlət Filarmoniyasının mahnı və rəqs ansamblının ifaları təqdim edilib.

Səlahiyyətli nümayəndə konfrans iştirakçıları və balaca fidanlarla xatirə fotoları çəkdirib.

Ali Məclisin 2025-ci il payız sessiyasının növbəti iclası keçirilib



Oktyabrın 17-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi sədrinin birinci müavini Bəxtiyar Məmmədovun sədrliyi ilə yeddinci çağırış Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin 2025-ci il payız sessiyasının növbəti iclası keçirilib.

Ali Məclis sədrinin birinci müavini Bəxtiyar Məmmədov bildirib ki, iclasın gündəliyinə "Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2023-cü il 1 avqust tarixli 26-VI QN nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Daxili Nizamnaməsi"ndə dəyişiklik edilməsi haqqında" Naxçıvan Muxtar Respublikası

likası Qanununun layihəsi (birinci oxunuş), "Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin komitələri haqqında" Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Naxçıvan Muxtar Respublikası Qanununun layihəsi (birinci oxunuş) və cari məsələlər daxil edilib.

Gündəlik təsdiq olunduqdan sonra müzakirəyə çıxarılan birinci məsələ ilə bağlı Ali Məclis sədrinin birinci müavini qeyd edib ki, deputatların Ali Məclisin plenar iclaslarında iştirakı ilə bağlı məsuliyyətinin və intizamın artırılması məqsədilə "Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2023-cü il 1 av-

qust tarixli 26-VI QN nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Daxili Nizamnaməsi"ndə dəyişiklik edilməsi haqqında" Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Daxili Nizamnaməsi"ndə dəyişiklik edilməsi haqqında" Naxçıvan



2025-ci il tarixli iclasında müzakirə olunub.

Ali Məclisin Hüquq siyasəti komitəsinin sədri Əjdər Əliyev qanun layihəsi barədə məlumat verib və komitənin rəyini diqqətə çatdırıb.

Bildirilib ki, Ali Məclisin protokol qaydasında qəbul edilən qərarı ilə layihə birinci oxunuşda qəbul edilir, söylənilmiş təkliflər və

iradlar nəzərə alınmaqla onun üzərində iş davam etdirilir.

Sonra "Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2023-cü il 1 avqust tarixli 26-VI QN nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Daxili Nizamnaməsi"ndə dəyişiklik edilməsi haqqında" Naxçıvan



Muxtar Respublikası Qanununun layihəsi səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilib.

Gündəlikdə duran ikinci məsələ ilə əlaqədar Bəxtiyar Məmmədov diqqətə çatdırıb ki, Ali Məclisin Daxili Nizamnaməsinə əsasən Ali Məclisdə uyğunlaşdırma məqsədi ilə hazırlanmış, həmçinin texniki xarakter daşıyan dəyişiklikləri nəzərdə tutan qanun layihələrinə bir

oxunuşda baxılır. Qanun layihəsi Hüquq siyasəti komitəsinin 15 oktyabr 2025-ci il tarixli iclasında müzakirə edilib.

Qanun layihəsi barədə Hüquq siyasəti komitəsinin sədri Əjdər Əliyev məlumat verdikdən və komitənin rəyini diqqətə çatdırdıqdan sonra "Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin komitələri haqqında" Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qanunu səsə qoyularaq qəbul edilib.

Cari məsələlərin müzakirəsi zamanı deputat Cəmməddin Cəmməddinov vətəndaş müraciətlərinə dair deputatlar tərəfindən dövlət orqanlarına göndərilən sorğuların cavablandırılması məsələsinə toxunub. Bildirilib ki, bəzi dövlət qurumları tərəfindən deputat sorğularına gec və mahiyyətə uyğun olmayan cavablar verilir.

İclasda məsələnin aidiyyəti üzrə araşdırılacağı qeyd olunub.

Bununla da Ali Məclisin payız sessiyasının iclası başa çatıb.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin mətbuat xidməti

Naxçıvan Muxtar Respublikası Maliyyə Nazirliyinin yaradılmasının 105 illiyi münasibətilə bir qrup şəxsin təltif edilməsi haqqında Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi sədrinin Sərəncamı

Naxçıvan Muxtar Respublikası Konstitusiyasının 5-ci maddəsinin II hissəsinin 22-ci bəndini və 30-cu maddəsinin rəhbər tutaraq **qərara alıram:** Naxçıvan Muxtar Respublikası Maliyyə Nazirliyinin yaradılmasının 105 illiyi münasibətilə və maliyyə sahəsində səmərəli fəaliyyətlərinə görə aşağıdakı şəxslər təltif edilsinlər:

"Naxçıvan Muxtar Respublikasına xidmətlərə görə" nişanı ilə

Əliyeva Fatma Həmzə qızı

Novruzova Bulqeyis Sabir qızı

"Rəşadətli əməyə görə" nişanı ilə

İmanov Sənan Nəriman oğlu

Məmmədova Kifayət Abbasəli qızı

Qədimov Məhərrəm Heydər oğlu

Sadıqova Xatirə Seyran qızı.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi sədrinin birinci müavini Bəxtiyar MƏMMƏDOV

Naxçıvan şəhəri, 14 oktyabr 2025-ci il

"Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin komitələri haqqında" Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qanunu

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi Naxçıvan Muxtar Respublikası Konstitusiyasının 22-ci maddəsinin 1-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır:**

"Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin komitələri haqqında" Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qanununda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 3-cü maddədə "Komitə" sözü "Komitənin sədri və sədr müavini" sözləri ilə əvəz edilsin.

2. 9.1-ci, 9.2.1-ci – 9.2.4-cü maddələrdə ismin müvafiq hallarında "dövlət büdcəsi" sözləri ismin müvafiq hallarında "Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsi" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. 9.2.4-cü maddənin sonunda nöqtəli vergül işarəsi nöqtə işarəsi ilə əvəz edilsin və 9.2.5-ci maddə ləğv edilsin.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi sədrinin birinci müavini Bəxtiyar MƏMMƏDOV

Naxçıvan şəhəri, 17 oktyabr 2025-ci il

Ali Məclisin Hüquq siyasəti komitəsinin iclası keçirilib

Oktyabrın 15-də Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Hüquq siyasəti komitəsinin iclası keçirilib. İclasın gündəliyinə "Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Daxili Nizamnaməsi"ndə dəyişiklik edilməsi haqqında" və "Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin komitələri haqqında" Naxçıvan Muxtar Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Naxçıvan Muxtar Respublikası qanunlarının layihələrinin müzakirəsi daxil edilib.

İclasda qanun layihələri haqqında Ali Məclis Aparatının Qanunvericilik və hüquq məsələləri şöbəsinin müdir müavini, müdir vəzifələrini müvəqqəti icra edən Tofiq Rəcəbli məlumat verib.

Gündəlikdə duran məsələlərlə bağlı müzakirələr aparıldıqdan sonra qanun layihələri Ali Məclisin plenar iclasında müzakirə üçün tövsiyə olunub.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin mətbuat xidməti



Naxçıvan Dövlət Universitetində "Dövlət suverenliyi və milli birliyin qorunmasının ideoloji əsaslarının təhlili" mövzusunda panel müzakirə baş tutub

Oktyabrın 14-də "Konstitusiya və Suverenlik İli" çərçivəsində Azərbaycan Respublikası Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin dəstəyi, Bakı Politoloqlar Klubunun təşkilatçılığı, Naxçıvan Dövlət Universitetinin tərəfdaşlığı ilə "Dövlət suverenliyi və milli birliyin qorunmasının ideoloji əsaslarının təhlili" mövzusunda panel müzakirəsi keçirilib.

Naxçıvan Dövlət Universitetində baş tutan tədbirdə Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin deputatları, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin deputatları, yerli professorlar, ziyalılar, ali təhsil ocağının müəllimləri və tələbə heyəti iştirak ediblər.

Əvvəlcə Ulu Öndər Heydər Əliyevin və şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin deputatı, Naxçıvan Dövlət Universitetinin Ümumi hüquq kafedrasının müəllimi Əziz Qasimovun moderatorluğunda keçirilən tədbirdə konstitu-



siya və suverenlik anlayışının sosial-hüquqi mahiyyətindən, dövlət suverenliyi və milli birliyin sarsılmaz dayaqlarından, eləcə də müstəqillik illərində Azərbaycanın inkişaf strategiyasında xüsusi yer tutan dövlət gənclər siyasətində ideoloji əsaslara dair panel iştirakçılarına çıxış üçün suallar ünvanlanıb və mövzular ətrafında geniş fikir müzakirəsi aparılıb.

Naxçıvan Dövlət Universitetinin rektoru Elbrus İsayev bildirib: "Bu il xüsusilə əlamətdardır, çünki ölkəmizin ərazi bütövlüyünün və dövlət suverenliyinin tam bərpa olunmasının 5-ci, müstəqil dövlətçiliyimizin hüquqi əsası olan Konstitusiyanın qəbulunun



isə 30-cu ildönümünü qeyd edirik". Rektor global informasiya müharibələrinin, ideoloji təxribatların və hibrid təhlükələrin artdığı bir dövrdə milli birliyin möhkəmlənməsində bu kimi maariflənmə tədbirlərinin təşkilinin mühüm aktualıq daşdığını qeyd edib. Xüsusilə sərhədyanı və strateji bölgələrdə, o cümlədən Naxçıvanda belə görüşlərin olmasının mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyi vurğulanıb.

Elbrus İsayev: "Ali təhsil ocağında keçirilən bu cür elmi-ideoloji müzakirələr gənclərin milli şüurunun formalaşmasına, onların dövlətçilik prinsiplərinə sdaqətinin güclənməsinə və milli ideoloji imunitetin möhkəmlənməsinə xidmət edir", – deyərək əlavə edib.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədr müavini Arzu Abdullayev çıxış edərək qeyd edib ki, Prezident cənab İlham Əliyev tərəfindən 2025-ci ilin "Konstitusiya və Suverenlik İli" elan edilməsi müstəqil Azərbaycan Respublikasının ilk Konstitusiyasının 30 illiyini və Vətən müharibəsində qazanılan tarixi Zəfərimizin 5 illiyini özündə əsəciyyəkləndirir. Bu Sərəncam həm də əsas Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan Azərbaycan dövlətçilik ənənələrinin, milli maraqlarının, strateji hədəflərinin, ümumilikdə, konsepsiya-sını təşkil edir. Arzu Abdullayev

bildirib ki, dövlət suverenliyinin qorunması yalnız siyasi və hüquqi müstəvidə deyil, eyni zamanda mənəvi və ideoloji baxımdan da olduqca mühüm məsələdir. Bu çərçivədə hər bir vətəndaş, xüsusilə gənclər milli dəyərlərin, tarixi yaddaşın və vətənpərvərlik ruhunun qorunması üçün fəal mövqe sərgiləməlidirlər. Sədr müavini bu kimi müzakirələrin gənc nəslin milli dəyərlərə, tarixi irsə və dövlətçilik ideallarına bağlılığını möhkəmləndirmək üçün olduqca uğurlu fəaliyyət adlandırır. O, gəncləri müasir informasiya məkanında ayıq-sayıq olmağa, milli kimliyimizi, mənəvi bütövlüyümüzü və dövlət maraqlarını qorumağa çağırır.

Milli Məclisin deputatı Vüqar Rəhimzadə ideoloji çağırışlar, informasiya təhlükəsizliyi və dövlətin ideoloji siyasətinin həyata keçirilməsi mexanizmləri barədə ətraflı çıxış edib. Vurğulanıb ki, Azərbaycan xalqı və dövləti uzun əsrlərdən sonra tarixi ədaləti bərpa edərək işğala son qoyub,

ərazi bütövlüyünü təmin edib. Bu nailiyyətlər təkcə hərbi qələbə ilə məhdudlaşmayıb, həm də diplomatik, siyasi və iqtisadi sahələrdə aparılan kompleks siyasətin nəticəsi olaraq qazanılıb. Vüqar Rəhimzadə hazırda informasiya müharibələrinin geniş vüsət aldığı şəraitdə Azər-

baycan dövlətinin həyata keçirdiyi ideoloji və media siyasətinin milli maraqların müdafiəsində mühüm rol oynadığını diqqətə çatdırıb.

Bakı Politoloqlar Klubunun sədri Zaur Məmmədov hazırkı çağırışlar fonunda milli birliyin vacib amil olduğunu və bu

kimi görüşlərin həmsərhəd bölgələrdə keçirilməsinin siyasi-ideoloji mahiyyətindən söz açıb. O, Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən əsas qoyulan və bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən ideoloji siyasətin əsas istiqamətlərindən

bəhs edərək ölkəmizin bu mövzuda dünyada özünəməxsus yer tutduğunu xüsusilə vurğulayıb. Eləcə də vətəndaş-dövlət həmrəyliyi kimi dəyərlərin global informasiya mühitində qorunmasının strateji əhəmiyyət kəsb etdiyini nəzərə çatdırıb və gələcəyimiz olan

gənclərin özlərində bu gündən fəal vətəndaşlıq mövqeyi formalaşdırması gərəkdiyini vurğulayıb.

Sonra panel müzakirədə qeyd olunan mövzulara dair tədbir iştirakçılarının sualları cavablandırılıb, sonda xatirə fotosu çəkdirilib.

Məhdud fiziki imkanlı şəxslərin və istedadlı qadınların rəsm və əl işlərindən ibarət sərgi-satış yarmarkasının açılışı olub

Oktyabrın 15-də Naxçıvan şəhərindəki Heydər Əliyev Sarayında “Konstitusiya və Suverenlik İli” çərçivəsində məhdud fiziki imkanlı şəxslərin və istedadlı qadınların rəsm və əl işlərindən ibarət sərgi-satış yarmarkasının açılış tədbiri baş tutub.

Sərgi-satış yarmarkasının keçirilməsində məqsəd xalqımızın ailə dəyərlərinin qorunub saxlanılması, adət-ənənələrinin yaşadılması, milli və xalq təbiiqi sənət nümunələrinin təbliğ edilməsi, həmçinin qadınların özünüməşğulluqlarının təmin edilməsi və istedadlarının üzə çıxarılmasıdır.

Tədbiri giriş sözü ilə açan Naxçıvan Muxtar Respublikasında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətli nümayəndəliyinin əməkdaşı Günay Nəzərova bildirib ki, sərgidə nü-



mayış etdirilən hər bir əl işi qadınların zövqünü, bacarığını və zəhmətini əks etdirir. Qeyd edilib ki, bu tədbir qadınlara öz qabiliyyətlərini göstərmək, yeni imkanlar qazanmaq və özlərinə inamlarını artırmaq üçün mühüm platformadır. Günay Nəzərova vurğulayıb ki, bu kimi tədbirlərin keçirilməsi qadınlara diqqət və qayğının bariz nümunəsidir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin

sədri Rəmilə Seyidova çıxış edərək bildirib ki, qadınların əl işlərindən ibarət bu tədbir artıq 16 ildir ki, hər il keçirilir. 16 il əvvəl qadınların bu sahədə iştirakı onlarla ölçülürdüsə, bu gün onların sayı yüzlərlədir.

Bu artım həm qadınların yaradıcılıq potensialının tanınması, həm də onların sosial həyatdakı rolunun güclənməsi baxımından böyük əhəmiyyət daşıyır. Bu gün artıq qadınların 10 mindən artıq əl işi sərgilənir. Rəmilə Seyidova qeyd edib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən əsas qoyulan və ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilən dövlət qadın siyasəti ictimai-siyasi həyatda qadınların rolunu daha da artırır. Rəmilə Seyidova sərgi-satış yarmarka-

sının 10 gün davam edəcəyini qeyd edib və yekun tədbirdə əl işlərinə görə fərqlənən qadınların təltif ediləcəyini vurğulayıb, qadınlarımıza fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb.

Naxçıvan Muxtar Respublikası əmək və əhalinin sosial müda-

layihənin həyata keçirilməsi istedadlı, məhdud fiziki imkanlı şəxslərin cəmiyyətə inteqrasiyası üçün böyük perspektivlər açmaqla bərabər, onların yaradıcılıq əzmini də artırır.

İstedadlı qadın Əzizə Məmmədova çıxışında qadınlara gös-



fəsi nazirinin müavini, nazir vəzifəsinin səlahiyyətlərini müvəqqəti icra edən Fərid Bağırzadə çıxış edərək bildirib ki, rəsm və əl işlərinin ictimai nümayişi üçün nəzərdə tutulan bugünkü

tərilən diqqət və qayğıya görə dövlətimizə dərin minnətdarlığını ifadə edib.

Sonra sərgi-satışa baxış olub. Sərgi-satış oktyabrın 25-dək davam edəcək.

Maliyyə işçiləri dövlət tərəfindən göstərilən diqqəti yüksək dəyərləndirirlər

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi sədrinin 2025-ci il 14 oktyabr tarixli “Naxçıvan Muxtar Respublikası Maliyyə Nazirliyinin yaradılmasının 105 illiyi münasibətilə bir qrup şəxsin təltif edilməsi haqqında” Sərəncamı ilə maliyyə sahəsində səmərəli fəaliyyətlərinə görə bir qrup maliyyə işçisi təltif olunub. Biz də “Şərq qapısı” olaraq təltif olunan əməkdaşların təəssüratlarını öyrəndik.

“Naxçıvan Muxtar Respublikasına xidmətlərə görə” nişanı ilə təltif olunan Naxçıvan Muxtar Respublikası Maliyyə Nazirliyinin dövlət aparatının və hüquq-mühafizə orqanlarının maliyyəsi şöbəsinin müdiri Bulqeyis Novruzova qeyd etdi: “Naxçıvan Muxtar Respublikası Maliyyə Nazirliyinin 105 illiyi münasibətilə bir sıra əməkdaşlarımız kimi mən də “Naxçıvan Muxtar Respublikasına xidmətlərə görə” nişanı ilə təltif olundum. Bu mənim üçün böyük şərəfdir. Bildirmək istəyirəm ki, mən Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əməkdar dövlət qulluqçusuyam və bu ikinci təltifimdir. Artıq 41 ildir ki, dövlət qulluğunda fəaliyyət göstərirəm və bu illər ərzində dövlətimə xidmət etmək mənim üçün böyük qürur mənbəyidir.



Bu yüksək təltifə görə dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Düşünürəm ki, bu mükafat təkcə mənim deyil, bütövlükdə, Maliyyə Nazirliyinin bütün əməkdaşlarının əməyinə verilən dəyərlidir. Biz kollektiv olaraq bu diqqət və etimadı doğrultmaq, daim dövlətimizə, xalqımıza və muxtar respublikamıza xidmət göstərmək üçün var gücümüzlə çalışacağıq”.

“Rəşadətli əməyə görə” nişanı ilə təltif olunan Sənan İmanov bildirdi: “Hazırda Naxçıvan Şəhər Maliyyə İdarəsində aparıcı məsləhətçi vəzifəsində çalışıram. 32 ildir, bu idarədə fəaliyyət göstərirəm, ümumilikdə isə dövlət qulluğumun 34 ilə yaxın tarixi var. Bu il Maliyyə Nazirliyinin 105 illik yubileyini qeyd etdik və bu münasibətlə təltif olundum. Bu təltif mənim üçün gözəlməz, eyni zamanda çox sevindirici oldu. Dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Bu nişanı təkcə özüm üçün deyil, bütün maliyyə işçilərinə verilən qiymət kimi qəbul edirəm. qarşıya qoyulan tapşırıqları məsuliyyətlə yerinə yetirəcək, göstərilən etimadı doğrultmağa çalışacağam. Mənimlə birgə təltif olunan bütün həmkarlarımı ürəkdən təbrik edir, onlara da gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıram”.



Uzun illərin əməyinə verilən dəyər mənim üçün böyük şərəfdir

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamı ilə Azərbaycanda dəmir yolu nəqliyyatının inkişafında səmərəli fəaliyyətinə görə bir qrup şəxs təltif edilib. “Tərəqqi” medalı ilə təltif olunanlar arasında “Naxçıvan Dəmir Yolları” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin əməkdaşı Kazım Cəfərov da var. Babək rayonunun Nəhrəm qəsəbəsində anadan olan Kazım Cəfərov 2002-ci ildən “Naxçıvan Dəmir Yolları” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətində bir çox vəzifələrdə çalışıb. Hazırda isə 1 saylı Dərəşəm yol sahəsində yol ustası kimi fəaliyyət göstərir.



O deyir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən təltif olunmaq mənim üçün böyük qürur və məsuliyyətdir. Bu mükafat dəmir yolu sahəsində illərlə göstərdiyim əməyə verilən yüksək qiymətin təzahürüdür. Dəmir yolu nəqliyyatının inkişafı dövlətimizin daim diqqət mərkəzindədir. Biz, dəmir yolçular bu etimadı doğrultmaq, göstərilən qayğıya layiq olmaq üçün var gücümüzlə çalışacağıq. Bu diqqət bizə həm stimül, həm də gələcək fəaliyyətimizdə daha böyük məsuliyyət hissi verir. Dəmir yolu ölkənin iqtisadi inkişafının, bölgələr arasında əlaqənin və insanların rifahının mühüm təminatçısıdır. Bu sahədə çalışan hər bir əməkdaş bilavasitə dövlətimizin sosial-iqtisadi tərəqqisinə xidmət edir. Prezidentimizin diqqət və qayğısı nəticəsində bu gün ölkəmizdə, o cümlədən Naxçıvan Muxtar Respublikasında dəmir yolu infrastrukturunda mühüm yeniliklər həyata keçirilir, yeni lokomotivlər və vaqonlar alınır, yollar yenidən qurulur.

Müsaibimiz bildirdi ki, təltif olunduğunu eşidəndə çox sevinib. Dövlətimiz əməksevər insanları unutmur, onların əməyinə qiymət verir. Ölkə başçımız tərəfindən dəmir yolu sahəsində əməyinə verilən dəyər onun üçün böyük şərəfdir.

İqtisadi artım üzrə Alt İşçi qrupunun iclası keçirilib

Oktyabrın 15-də Naxçıvan Muxtar Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyində “Azərbaycan Respublikasının 2027-2030-cu illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası”nın hazırlanması məqsədilə Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə yaradılmış “İqtisadi artım üzrə Alt İşçi qrupu”nun iclası keçirilib.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, Naxçıvan Muxtar Respublikasının iqtisadiyyat naziri, Alt İşçi qrupun rəhbəri Kazım Hüseynəliyev çıxış edərək “Azərbaycan Respublikasının 2027-2030-cu illərdə sosial-iqtisadi inkişaf Strategiyası”nın hazırlanması məqsədilə Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə yaradılmış “İqtisadi artım üzrə Alt İşçi qrupu”nun öz fəaliyyətini davam etdirdiyini diqqətə çatdırıb.

Nazir sosial-iqtisadi inkişafın



davamlılığının təmin edilməsi məqsədilə Naxçıvanda iqtisadi artımın təşviqi istiqamətində həyata keçiriləcək tədbirlərin təkmilləşdirilməsinin vacibliyini vurğulayıb.

İclas çərçivəsində 2027-2030-cu illərdə muxtar respublikada iqtisadi artım sahəsində həyata keçirilməsi planlaşdırılan tədbirlər, strateji fəaliyyət istiqamətləri, əsas prioritetlər və hədəflər müzakirə olunub.

İclas zamanı işçi qrupunun üzvləri tərəfindən sözügedən istiqamətlər üzrə təkliflər və inkişaf perspektivləri ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb, müzakirələrin növbəti iclasda davam etdirilməsinə dair razılıq əldə olunub.

Psixoloji xidmət və uşaq inkişaf mərkəzinin açılışı olub

Oktyabrın 15-də Naxçıvan Dövlət Universitetində Psixoloji xidmət və uşaq inkişaf mərkəzinin açılışı olub.

Universitetin rektoru Elbrus İsayev çıxış edərək qeyd edib ki, universitetdə 2021-ci ildən bakalavriat səviyyəsində Psixologiya ixtisası, magistratura səviyyəsində isə 2025-2026-cı tədris ilindən İnkişaf psixologiyası ixtisaslaşması üzrə kadr hazırlığı aparılır. Rektor ali təhsil ocağında bütün istiqamətlərdə olduğu kimi, Psixologiya ixtisasının da xüsusilə diqqətə olduğunu, bu istiqamətdə yeniliklərin izlənildiyini vurğulayıb. Bildirilib ki, açılışı keçirilən mərkəz də zəngin maddi-texniki baza ilə təchiz olunub və tələbələr bu imkanlardan yararlanaraq həm tədris prosesində, həm də dərslərdən sonra məşğələlərdə müxtəlif simulyasiyalar təşkil etməklə praktiki

bacarıqlar əldə edə bilirlər. Elbrus İsayev, həmçinin akademik bilgilərin də zənginləşməsi üçün keçirilən tədbirlərdən söz açıb, xüsusilə ilk dəfə Naxçıvan Dövlət Universitetində keçirilən Azərbaycan Psixoloqlarının I Forumunu diqqətə çatdırıb. Vurğulanıb ki, həm təşkilati tədbirlər, həm də bu gün açılışı olan mərkəz deməyə əsas verir ki, bu istiqamətdə əldə olunan nəticələr NDU-da Psixologiya ixtisasında tədrisin keyfiyyətini daha da yüksəltməklə yanaşı, ümumilikdə, ölkədə bu sahənin inkişafına dəstək olacaq.

Magistratura və doktorantura mərkəzinin direktoru, psixologiya üzrə fəlsəfə doktoru Çapay Quliyev mərkəzin yaradılması məqsədi və fəaliyyət istiqamətlə-



ri haqqında məlumatları diqqətə çatdırıb. Qeyd olunub ki, psixoloji xidmət və tədris məqsədli qurulan mərkəzdə iki istiqamətdə xidmət aparılması planlaşdırılır. Mərkəz daxilindəki “Psixoloji konsultasiya” otağında psixoloji dəstəyə ehtiyacı olan universitet kollektivinə psixoloji xidmət göstəriləcək.

Naxçıvan Dövlət Universitetinin psixoloqu Nuranə Səlimova isə Uşaq inkişaf mərkəzinin fəaliyyəti, mərkəzdə mövcud olan imkanlar haqqında məlumat verib.



Vətəninə və adına layiq igid



Yolumuz qədim Naxçıvanın qeyrət qalası Sədərəyədir. Vətən müharibəsinin qəhrəmanlarından biri Ərtəğrulun ocağına gedirik. . . Heç kimdən soraq almırıq, çünki şəhid ocağında dalğalanan bayraq bizə həmin bu evin yerini nişan verir. Uğruna canını verdiyi bayraq yol göstərir gələnlərə. . . Hüm-bət atanın yollara dikilən gözlərinə əbədi həsrət çökmüş. O, 52 gün yol gözləyib, hər gün əllərini Uca Tanrıya açıb: “Təki balam gəlsin, quzu qurban kəsəcəyəm”, – deyib. Ərtəğrulun cənəzası gələn gün tabutu önündə qurban kəsib igid balasına. Deyir ki, oğlum əliboş qayıtmadı, özüylə zəfər gətirdi.

Bir ananın toyunu, xeyrini, bəhrəsini görə bilmədiyi balasını qara torpağa verməsi nə qədər acıdır, bunu ancaq yaşayan bilər. Amma Nahidə ana qürurludur, dərdini içində boğmağı bacarır: “İgid oğlum öz arzusuna çatıb. Bağrım yanır, amma ağlamıram, çünki istə-

yinə çatıb balam”, – deyir Nahidə ana. Onun toy-büsatı cənəzası gələn günü oldu. Hansı ki al bayrağa bələnib gəldi. Maşın karvanı qapımıza çatanda mən oğlumun toy karvanı kimi qarşıladım onları. Qalib kimi gəldi oğlum. Bütün Naxçıvan gəlmişdi onu qarşılayıb yola salmağa.

Nubar xanım qardaşı haqqında danışır: “Qardaşım la son dəfə danışıqda o, Goranboy rayonuna ezam edilmişdi. Həmin gündən sonra bir daha səsinə eşitmədim. Düz 52 gün biz ondan xəbər ala bilmədik. Onun cənəzasını Bakıya gətirəndə orada yaşayan ən yaxın qohumu təkə mən olduğum üçün cənəzinin qardaşıma aid olduğunu təsdiq etməli idim. Xəstəxanaya gedəndə necə bir mənzərə ilə qarşılaşacağımı düşünmək belə istəmirdim. Həmişə eşitdiyim “Şəhidlər ölmür, onların ruhları əbədi yaşayır” fikrini xatırlayıb, özümlə təsəlli verirdim. Mən o gün orada bir möcüzəyə – Vətən, xalq, el, dövlət yolunda can verənlərin ruhunun da, cisminin də əbədi yaşadığına şahidlik etdim. Bu gün o təkə mənim deyil, bütün Azərbaycanlı qızların qardaşıdır. Vətənimiz uğrunda canından keçən igidlər bizim canımızdan bir parçadır. Onların hər biri bütöv Azərbaycanın övlətidir. Şəhid ailəsi, bacısı olmaq böyük şərəfdir. Bizim yurdumuzun şəhidləri heç bir zaman ölməyəcək. Onlara böyük ehtiram göstərilir, ruhları önündə daim baş

əyilir, ailələri uca tutulur deyər”.

Şəhid haqqında bir neçə kəlmə: Ərtəğrul Nadirli 31 mart 1997-ci ildə Sədərək rayonunun Qaraağac kəndində anadan olub. 2012-ci ildə Naxçıvandakı Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyə daxil olub. 2015-ci ildə oranı əla qiymətlərlə bitirib, Heydər Əliyev adına Ali Hərbi Məktəbə daxil olub. 2019-cu ildə Ali Hərbi Məktəbi bitirib, leytenant rütbəsi alıb. Tovuz bölgəsinə göndərilib. 6 ay xidmətdən sonra Bakıya kursa gələn Ərtəğrul buranı bitirərək Daşkəsən rayonuna xidməti vəzifəsinə yola salınıb. 2020-ci ilin 27 sentyabrında Vətən müharibəsində iştirak etmək üçün Goranboy rayonuna ezam olunub. Murovdağ yüksəkliyinin alınmasında döyüş yoldaşları ilə birgə çətin əməliyyatlarda iştirak edib, qəhrəmanlıq göstərib. Eyni zamanda onlarla yaralı yoldaşını döyüş bölgəsindən çıxarıb. Orada xeyli sayda erməni faşistlərini məhv ediblər. Ancaq son anda uzaq məsafədən snayperdən açılan atəşlə şəhadətə qovuşub. Onun təltif olunduğu 3-cü dərəcəli “Rəşadət” ordeni, “Vətən uğrunda”, “Döyüşdə fərqlənməyə görə”, “Kəlbəcərin azad edilməsinə görə” medalları qəhrəmanlığından xəbər verir.

Ta qədimdən dünyaya göz açan körpəyə ad verildə “Adıyla böyüsün”, – deyirdilər. Ərtəğrul da adı ilə böyüdü. O, adının sahibi kimi bir türk fəthi oldu. İllərdir, Vətənin qanayan yarasına məlhəm olan qardaşlarına qoşuldu.

Ən uca zirvənin fəthi

Bir şəhidin dilindən



Bu mənəm, qəhrəman Babəkin adını daşıyan şəhərdə, Hacıyevlərin ailəsində dünyaya gələn oğul. Anam Fatma xanımın gözünün ilki, atam Bayram kişinin ilk oğul payı. İlk sözü ana, Azərbaycan, Vətən olan, azadlıq sevər Babəkin qəhrəman davamçılarından olmaq istəyən Şükür.

Mən dünyaya gələndə yurdumuz azad idi, “Azərbaycanlıyam” kəlməsini öyrətdilər bizə məktəbə ilk qədəm atanda. Müstəqil Vətənin övladı olaraq böyüsəm də, xalqımız yenidən müstəqillik qazananda azadlığın sevincini yaşamağa macal tapmamış mənfur düşmənlər cənnət Qarabağı işğal etmişdi. Mən böyüyüb hərbi olmaq is-

təyirdim, o torpaqları azad etmək üçün. Arzuma çatdım, Ulu Öndərin adını daşıyan hərbi liseyi bitirib, Ali Hərbi İnstitutda daxil oldum. Elə böyük həvəslə gözləyirdim ki, irəli atılıb düşmənlə qalib gəlməyi. Başım üstə dalğalanan müqəddəs bayrağı Şuşaya, Suqovuşana sənəmaq üçün tələsirdim. Sanki Tanrı da duydu qəlbimdəki arzunu. Yenidən leytenant rütbəsinə çiynimə taxmışdım ki, haqq savaşı başladı.

Vətəni bütövləşdirmək kimi şanlı vəzifə bizə verildi. Anamdan, atamdan halallıq istəyib döyüşlərə qatılmağa “Babək kimi ol”, “Azadlıq, sülh qarşısı ol”, – dedilər. Və həmin gün gəldi. Haqqımızı haqq elan etdi Tanrı həmin gün. Ürəyimizdə düşmənlə nifrət hissi, Qarabağ yangısı ilə döyüşə atıldıq. Şəhid yoldaşlarımızı çiyinimizdə daşıyıb zəfərə can atdıq. Suqovuşana bayrağımızı sancıb qələbə ilə müjdələdik xalqımızı. Zəfər elə yaraşdı ki, hüsnünə Vətənimin düşmənlə gülünə tox gələndə ufdəmədən yumdum gözlərimi. Qarış-qarış azad edəndə torpağı bəy köynəyini kəfənlə əvəz etməyə ha-

zır idim çünki. Və etdim də.

Mən, Şükür Hacıyev Vətəni canından çox sevən, toy xonçası məzarını bəzəyən, hər gün anasının yolunu gözləyən cənnət sakini. Məzar daşı gözyaşı ilə silinən, gənc zabıt, 21 yaşında şəhidlik şərbəti içən oğul. Çiçək olub Vətən torpağında açan, azan olub Şuşanın məscidlərinin minarələrindən səslənən Şükür. Laçında, Xocalıda güllüş səsləri eşidilən körpələrə bütöv Vətən ərməğan edən üç min şəhiddən biri.

İllər keçəcək, hər il yaşım da dəyişəcək, məzarım üstə dayanan insanların siması da, sayı da dəyişəcək. İndi məzar başında dayanıb “Vətən” şeiri söyləyən, sinə daşımı bəzəyən “Kəlbəcərin azad olunmasına görə”, “Suqovuşanın azad olunmasına görə”, “Döyüşdə fərqlənməyə görə”, “Vətən uğrunda” medallarına, 3-cü dərəcəli “Vətənə xidmətə görə” ordeninə tamaşa edib qəhrəmanlıq tarixini daşlara həkk etdiyimiz kəlmələrdən öyrənən bu körpələr də böyüyüb gənc olacaq. Bütöv Vətənin xoşbəxt gəncləri. Yarım qalan xeyallarımızın davamçıları.

Zəfər yolu

Tarixin axışını onların qəhrəmanlığı dəyişdi

Onlar bizim qürurumuz, fərhəhimiz, kədərimiz, sevinc göz yaşımız olduqlar. Vətən savaşının igidləri onlardan öncə nahaq yerə tökülən qanın, illərdir, düşmənlə tapdağında qalan torpağın qisasını aldılar. Onlardan biridir qədim Naxçıvanın Əlincəsi ilə dillərə dastan olan Culfa elinin igid oğlu Amin Gülməmmədov.

“Amin rayonun Saltaq kəndində dünyaya göz açmışdı. Onun ən böyük arzusu hərbi olmaq, Vətənin müdafiəsində dayanıb şərəfli bir ad daşımaq idi. Qohumlarının arasında bir neçə hərbcinin olması onda bu sənətə böyük sevgi yaratmışdı”, – deyir Aminin atası Mais Gülməmmədov.

Təsədüfi deyil ki, məktəbdə ən çox sevdiyi dərslər Gənclərin çağırışı qədər hazırlığı idi. Arzusunun yerinə yetməsi üçün bütün günün çalışırdı. Onu Naxçıvan şəhərində yerləşən Heydər Əliyev adına Hərbi Liseyə aparan istək də bu idi. Liseyi bitirdikdən sonra Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə daxil oldu, 2017-ci ildə təhsilini tamamlayaraq Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində leytenant rütbəsində xidmətə başlayıb. Şəhidimizin atası qeyd edir ki, Amin nizam-intizamı ilə seçildiyinə, qüsursuz xidmətinə görə üç il sonra baş leytenant rütbəsinə alıb. O, cəbhə bölgəsi olan Füzuli rayonunda yerləşən “N” hərbi hissədə qulluq edib və 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən başlanılan əks-hücum əməliyyatında qəhrəman əsgər və zabitlərimizin sırasında yer alıb, torpaqlarımızın düşmənlə işğalından xilas edilməsi üçün gərgin keçən döyüşlərdə iştirak edib. Amin Füzuli rayonunun Aşağı və Yuxarı Əbdürrəhmanlı, Yuxarı Seyidəhmədli kəndlərinin azad olunmasında xüsusi şücaət göstərən zabitlərimizdən biri idi. O, Xocavənd rayonunun Böyük Tağlar kəndi istiqamətində qəhrəmancasına şəhid olub öz qanı ilə can verdi illərdir, düşmənlə tapdağında susuz qalıb cədar-cadar olan torpaqlarımıza şəhidlik şərbəti içib, adını bu Vətənin daşına torpağına öz qanı ilə yazdı. O, Vətən müharibəsində göstərdiyi şücaətə görə Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamı ilə “Cəsur döyüşçü”, “Vətənə xidmətə görə”, “Xocavəndin azad edilməsinə görə” medalları ilə təl-



tif edilib.

Yurdumuzun igid oğlu döyüş yoldaşlarının xatirəsində də qəhrəman oğul, səmimi dost kimi qalıb. Vətən müharibəsinin könüllü döyüşçüsü, sağlamlığını Vətən torpağının azad edilməsi yolunda itirən Vahid İmanlı öz təqdim

komandirini belə xatırlayır: “Amin peşəkar hərbi, çox qoçaq oğlan idi. Onunla Füzuli rayonunun Əbdürrəhmanlı kəndində tanış olmuşduq. Könüllü döyüşçü idim. O bütün tapşırıqları qüsursuz yerinə yetirirdi. Döyüşdə də əsl qəhrəmanlar kimi şücaət göstərdi. Gənc olması baxmayaraq, çox təcrübəli idi. Çox mehriban, səmimi bir insan olmaqla yanaşı, həm də ürəyi Vətən sevdalı bir insan idi. Öz ovunun üstünə atılmağa hazır olan bir qartal kimi idi. Mən onu daim yaddaşımda əziz bir qardaş kimi saxlayıram. Müharibədə ağır yaralanıb aylarla koma vəziyyətində qaldıqdan sonra ayılanda yerimək qabiliyyətimini itirdiyimi öyrənəndə ilk olaraq döyüş yoldaşlarımdan kimin sağ qalıb, kimin şəhidlik şərbəti içdiyi ilə maraqlanırdım. Həmin vaxtlarda sosial şəbəkələrdən birində təqdim komandirimin fotosunu gördüm və onun şəhidlik zirvəsinə ucaldığını öyrəndim. “Sənin yolun bundan başqa ola bilməzdi, çünki sən bir ovuc torpaq azad olsun deyər and içənlərdən idin”, – dedim. Və silahdaşımın atasının telefon nömrəsini tapıb qəhrəman oğul böyüdən Mais ata ilə tanış oldum. İntizar anaya oğlunun son anlarından danışdım. Bir ananın oğul həsrəti ilə yanan ürəyi, bəlkə, onun qəhrəmanlığı haqqında eşitdiyi sözlərlə bir az rahatlıq tapar deyər”.

Müsahiblərimlə həmsöhbət olduqda həmin tarixi – igid Aminimizin qədim yurdumuza üçrəngli bayrağa sarılıb “gəldiyi” tarixi – 28 dekabr 2020-ci il, Naxçıvan Beynəlxalq Hava Limanından başlayıb Culfa rayonunun Saltaq kəndinə yol alan maşın karvanını, insanın iliyinə işləyən sərt şaxta olmasına baxmayaraq, yol kənarlarına çıxıb övladını qarşılayan naxçıvanlıları xatırlayıram. Və öz-özümə deyirəm: “Bu xalq heç vaxt öz qəhrəman oğullarını unutmayacaq. Hər yaz Şuşada xarıbülül açanda, hər qış uşaqlar Xocalıya yağın qarı sevincə qarşılayanda, Həkəri gur axanda, Ağdamın çırığı yananda siz yada düşəcəksiniz. Çünki sizlər bizim sülh göyərçinlərimiz oldu-nuz, unudulmaz Vətən oğulları!”

“Şərq qapısı”

Qələbənin işığında davam edir həyatlar



Mənimlə söhbətə başlayanda, Vətən müharibəsi qazisi Seymur Məmmədovun baxışlarından dərhal anlamaq olurdu ki, onun qəlbində hələ də müharibənin səsküylü, toz-torpağı, bənt qoxusu yaşayır. O sanki hər kəlməsi ilə məni

də o günlərə aparmaq istəyirdi. Danışmağa təmkinlə başladı, elə danışdıqca səsinə həm qürur, həm də dərin kədər hiss olunurdu: “Mən o günlərdə həm sevincli, həm də kədərliydim”, – dedi. “Sevinirdim, çünki torpaqlarımız işğaldan azad olunurdu. İllərlə həsrətində olduğumuz yurd yerlərinə qovuşmaq hissi adamın damarlarında qanı qaynadırdı. Amma eyni zamanda kədərli idim, çünki silah yoldaşlarımızın şəhid xəbəri gəlirdi. İnanmı ki, o qarışıq hissi ancaq yaşayan bilər. Bir tərəfdən qürur, digər tərəfdən içində izaholunmaz bir boşluq”.

Bir anlıq susur, dərin nəfəs alır. Sonra isə gözlərimə baxaraq əlavə edir: “İlk döyüş təcrübəsi insanın

yaddaşına silinməz iz qoyur. Mən də bunu yaşadım. Həm qorxu, həm də qürur eyni vaxtda insanın ürəyində yuva qurur. Elə bir andır ki, insanı kökündən dəyişdirir. Mən müharibədən əvvəlki Seymur deyildim artıq. Hər şeyə başqa cür baxmağa başlamışdım”.

Qazinin yaddaşında qalan ən ağır döyüşlərdən biri Füzuli rayonunun Çanaxçı kəndində baş verib. O hadisəni xatırlayanda sanki sözləri boğazında düylənən: “Ən çətin tapşırığımız orada oldu. Həmin yerdə üç şəhid verdik, dörd yaralı oldu. Çanaxçı döyüşü bizdən həm güc, həm də böyük dözümlə tələb edirdi. Hər an ölümlə üz-üzə idik. Amma o ağır tapşırığın da öhdəsindən gəldik.

Qardaşlarımızın qanı bahasına olsa da, uğur qazandıq.

Söhbət əsnasında o, bir xatirəni bölüşür: “Bir silahdaşımız ağır yaralanmışdı. “Mənə bir az su verin, içim...” – dedi. Mən hələ də o anı gözümlə önündən silə bilmirəm. O suyu içməyə macal tapmadan şəhid oldu. Bilirsiniz, insan o an öz acizliyini anlayır. Heç nə edə bilmirsən, sadəcə, baxırsan...”

Müharibə bitəndən sonra onun həyatında yeni bir mübarizə başlayıb. Bu dəfə özü ilə, içindəki yaralarla. O, söhbət zamanı bunları gizlətmədi: “Döyüşdən qayıdandan sonra mənim də yaralarım, travmalarım oldu. Hələ də o günlərin ağrısını içimdə daşıyıram. Psixoloji problemlərim də-

vam edir. Xüsusilə də xidmət yoldaşlarımla şəhid olmalarını qəbul edə bilmirəm. İnsana ən çox təsir edən odur ki, dostun, yoldaşın sənin yanında can verir, sən isə əlindən heç nə gələ bilmədiyini görürsən. Bu, insanın içində ömürlük iz buraxır”.

Onun sözləri məni də dərinlən sarsıdır. Elə bil, qarşımda oturan müharibədən sağ qayıtmış bir xatirədir. Sonra sözüünə davam edir: “Ən böyük dərsi də orada öyrəndim: insan sevdiklərinin qədrini bilməlidir. Hər günü son günümüz kimi yaşamaalıyıq. Çünki sabahımızda olub-olmayacağımızı heç kim bilmir. Müharibə insana bunu öyrədir”.

Mən onu dinlədikcə anlayıram ki, müharibənin əsl siması döyüş meydanında yox, insanın qəlbindədir.

Əlnur CƏFƏROVA

Zəfər tarixi



Böyük Qayıdışla gerçəkləşən arzular

“Hər zaman mənim gözlərimin önündə onlar idi, nə qədər azab çəkildilər, nə qədər əziyyət çəkildilər, amma sınımadılar, möhkəm durdular. Budur Azərbaycan! Budur Azərbaycan xalqı!”

Onların arzuları yurdlarına bircə dəfə ayaq basıb, bir qurtum suyundan içib, havasını udmaq idi. İllər öz evində yaşayanlar üçün çox tez keçirdi, amma Ağdamdan məcburi köçüb rayonun Çəmənli kəndində çadırdə yaşayan, hər gün Ağdamda dünyaya gəlmiş evinin tüstüsünün ərşə qalxdığını gören ağdamlı, Xocalıdan çıxanda hər ailə üzvünü bir təpədə, meşələrin qarlı-boranlı künclərində itirən xocalılı, əsir düşmüş yaxınının Şuşa həbsxanasındakı iniltisini hər gün iliklərində hiss edən laçınli üçün günün biri bir əsrə bərabər idi. Onlar hər gün soyuq çadırlarda ümidlə yatıb, qaynar vaqonlarda ümidlə oyanırdılar. İllər, beləcə, keçdi. Bir çox yerlərdə yeni yaşayış kompleksləri salınıb məcburi köçkünlər oralara köçürüldü. Çadır səhərciklərini, qışda soyuq, yayda isti olan vaqonlardakı dözülməz şəraiti Füzulidə Haramı düzündə salınan müasirliyə qəsəbələr əvəz etdi. Amma onların şəraiti yaxşılaşdırılsa da, fikirlər, xəyallar doğma yurdlarında qaldı.

Cıdır düzündə ermənilər yallı gedəndə, Topxana meşəsi baltaya tuş gələndə, Cəbrayıl, Füzuli xarabaya dönəndə, Həkəri lal axanda, Ağdamın ağ günləri qaraya bürünəndə yuxuları qarışdı onların. Çox çətinlik çəkildilər, amma heç vaxt ümidlərini itirmədilər. Çadır səhərciyində sac qurub lavaş bişirdilər, öz köhnə çadırlarının yanına təzə çadır qurub toy etdilər. İgid oğullar böyüdüb Vətənə qurban etməyə hazırladılar onları. Bu xalq öz Prezidentinə inandı və sonunda dünyaya səs salacaq bir Zəfərə imza atdı. 30 il öncə qanlı-qadalı günlərdə zorla çıxarıldığımız torpaqlara zəfərlə qayıtdıq. İllərlə “Bir gün qayıdıb evimizin qapısını açarıq”, – deyər sandıqda saxlanan açarlar bağlı qıfılları açdı. Hər günü min əsrə bərabər illərin zirvəsinə Qələbə xəbəri taxt qurdu.

Müzəffər Sərkərdə

Bu xalq 44 gündə öz liderini yenidən kəşf etdi. Onu bir siyasət dahisi olmaqla bərabər, mahir bir sərkərdə olduğunu da gördü. Bütün dünya Azərbaycanın Ali Baş Komandanına həsəd apardı. Hətta düşmən dövlətin vətəndaşı belə İlham Əliyev kimi bir Prezident arzusunda olduğunu etiraf etdi. Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qazanılmış Qarabağ Zəfəri xalqımızın qəhrəmanlıq tarixinə qızıl hərfələrlə yazıldı. Azərbaycan qalib ölkəyə, xalqımız qalib xalqa, Ali Baş Komandan ata vəsiyyətini yerinə yetirən oğula çevrildi. Füzuli Beynəlxalq Hava Limanına enən təyyarədə səslənən “Qarabağa xoş gəlmisinizi!” sözlərini eşidəndə, qələbədən keçən beş ildə Şuşada, Füzulidə, Zəngilan-

da, Ağdamda, Xocalıda, Xocavənddə aparılan quruculuq işlərini, keçirilən möhtəşəm tədbirləri, öz doğma ocaqlarına bircə dəfəlik yerləşən ailələrin yanan çirəğini, Şuşada qurulan büsətimizi, Zəngilanda dünyaya gələn körpələrimizi, Füzulidə məktəbə tələsən uşaqlarımızın sevincini, Xankəndidə addımlayan Azərbaycan əsgərinin ayaq səsinə qorxuya düşən düşməni görəndə, bir daha əmin olduq Ulu Öndərin bizi ən doğru insana əmanət etdiyinə.

Ata vəsiyyətini yerinə yetirmək şərəfi

“Mən ona özüm qədər inanıram və gələcəyinə böyük ümidlər bəsləyirəm. İnənirəm ki, mənim axıra çatdırma bilmədiyim tələpəli məsələləri, planları, işləri sizin köməyiniz və dəstəyinizlə İlham Əliyev başa çatdırma biləcəkdir”, – demişdi Ulu Öndər son çıxışlarında.

Oğluna – gələcəyin liderinə dünyanın heç bir var-dövləti ilə müqayisə edilə bilməyəcək bir xəzinə və ağır bir yük miras qoymuşdu dünyadan köçəndə. Bu miras əvəzolunmaz bir xəzinə idi. Onu qoruyub yaşatmaq isə böyük bir məsuliyyət, güc, əzm, iradə tələb edirdi. Ölkə başçısı həm dünyaya öz siyasi gücü ilə meydan oxuyan bir liderin siyasət meydanındakı ad-sanını, həm də yox olmaq təhlükəsindən xilas edib ayağa qaldırdığı bir dövləti – Azərbaycanı qorumaq, yaşatmaq və Qarabağ kimi ağır bir problemi həll etməli idi. “Yolu doğru olanın yükü ağır olar”, – deyiblər. Bu yükün yolu doğru olduğu kimi, uzun, çətin, keşməkeşli də oldu. Biz bu yolla əl-ələ verib “Zəfər yolu” açdıq. İlk dəfə Prezident seçildiyi gün O, Konstitusiyamıza və müqəddəs “Qurani-Kərim”ə əl basaraq and içmişdi ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü qoruyacaq. Verdiyi sözə sadıq qalan sərkərdə qətiyyət, əzmi, gücü sayəsində Vətən müharibəsində cəmi 44 günə düşməni həm hərbi, həm də siyasət meydanında qarşısında diz çökdürdü, xalqımıza zəfər sevinci yaşatdı, məcburi köçkünlərə, *“Əziz keçmiş köçkünlər, siz artıq köçkün deyilsiniz...”* – deyər gözyaşındığı verdi. O, xalqa hər müraciətində işğaldan azad olunan torpaqlarımızın müjdəsini verməklə sözünə, vədinə, andına sadıqlığını göstərdi. Böyük Qayıdışın reallaşdırılması ilə həm də üzərinə götürdüyü mənavi öhdəlikləri layiqincə yerinə yetirərək Vətən, xalq və Ulu Öndər qarşısındakı müqəddəs borcunu yerinə yetirərək dedi: *“Mən həmişə deyirdim ki, gün gələcək, işğal altındakı torpaqlarımız azad ediləcək, biz bu torpaqlara qayıdacağıq və qayıtmışıq...”*

Öz müqəddəs borcunu yerinə yetirən cənab İlham Əliyev Azərbaycanın Müzəffər Sərkərdəsi olmaq ünvanını qazanaraq müstəqil Azərbaycanın Şuşaya səfər edən ilk dövlət başçısı olmaqla yanaşı, suveren və bütöv Azərbaycanın ilk Prezidenti ünvanını qazandı.

Vətən müharibəsindəki şanlı Zəfərdən sonra Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin tapşırığına əsasən işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə Ermənistanın Azərbaycana vurduğu zərərlərin – vətəndaşların mülkiyyəti, infrastruktur, mədəniyyət abidələri və sair ilə yanaşı, həm də Azərbaycana məxsus təbii resursların qeyri-qanuni istismarı haqqında kompleks qiymətləndirmə aparmaq məqsədilə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Əmlak Məsələləri Dövlət Xidməti və “AzerGold” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin mütəxəssislərindən ibarət qrupun Qarabağ iqtisadi rayonunda apardığı monitorinqin nəticələri sərvətlərimizin talandığı faktını bir daha önə çıxardı. Məlum oldu ki, torpaqlarımızın işğaldə olduğu 30 il ərzində Ermənistan Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının yeraltı-yerüstü sərvətlərini vəhşicəsinə talayıb, xarici şirkətləri qanunsuz şəkildə bölgəyə cəlb edib.

Qarabağın işğaldan azad edilməsi həm də təbii sərvətlərimizə sahibliyimizi təmin etdi

Bu şirkətlər həm Ermənistanla, həm də digər ölkələrə məxsus olub. Azərbaycanın Baş Prokurorluğunun 2018-ci ildə apardığı araşdırmalara görə, Ermənistanla və digər ölkələrdə hüquqi qeydiyyatdan keçən “Vallex Group”, “Base Metals”, “ACP”, “Lerna Metalurji İnstitutu”, “Teghout” və digər şirkətlər, o cümlədən Ermənistandan olan fiziki şəxslər qızıl hasilatı biznesinin təşkilində iştirak edib. “Vallex Group” adlı şirkət işğal dövründə Kəlbəcərin “Heyvalı” yatağını istismar edərək qurudub. Məlumatlara görə, 2009-2011-ci illərdə 400 min ton filiz emal edilib, halbuki bu müddətdə emal həddi 150 min olmalıdır. “Heyvalı”-nı qurudandan sonra şirkət 2011-ci ildə Ağdərə rayonundakı “Kaşen” – “Dəmirli” yatağının istismarına başlayıb. Bu yataqdan çıxarılan filiz, əsasən, Avropa ölkələrinə ixrac edilirdi. Danimarkanın “FLSmidt” şirkəti də 2006-cı ildən “Vallex Group” ilə əməkdaşlıq çərçivəsində işğal altındakı ərazilərdə yataqların istismarına cəlb edilib. Burada diqqətçəkən məqamlardan biri Qarabağda yataqların istismarında iştirak edən xarici mütəxəssislərin bölgəyə bircə başa yox, Ermənistan üzərindən gətirilməsi olub. Mütəxəssislər Ermənistandakı yataqlarda işləməyə davət olunur, daha sonra Qarabağa gətirilirdi. Düşmən gözü batmamaq üçün xarici dövlətlərin şirkətləri ilə Ermənistan ərazisindəki hansısa təbii yataq olan yerlərin istismarı üçün müqavilə bağlayır, lakin həmin şirkətləri müxtəlif yollarla işğal altında saxladıqları ərazilərə gətirib oradakı yataqları vəhşicəsinə istismar etmələrinə şərait yaradıblar.

“Vejnəli” yatağı ilə yanaşı, Kəlbəcər rayonunun “Söyüdlü” (zod-qızıl-sulfid), “Qızılbulaq” (qızıl-mis-kolçedan), “Heydər” (qızıl), “Qərbi Qızılitan” və “Ağzıbir” (qızıl) yataqları da işğal dövründə talanıb. Araşdırmalardan məlum olur ki, işğal dövründə Ermənistanın 30-dan çox şirkəti Qarabağdakı qızıl və digər qiymətli metalları talamaqla məşğul olub. Belə şirkətlərdən biri olan FDM Azərbaycanın 16 tondan çox qızılını talayıb. Təkcə 2008-ci ildə talanan qızılın həcmi 4 ton olub.

Azərbaycanın Baş Prokurorluğu 2018-ci ildə işğal altındakı ərazilərin sərvətlərinin talanması ilə bağlı beynəlxalq məhkəmələrə müraciət ünvanlayıb. Torpaqlarımız işğaldan azad edildikdən sonra istintaq işləri birbaşa yerlərdə aparılıb və yeni faktlar aşkarlanıb.

Baş Prokurorluq 2020-ci ildə aparılan istintaqla bağlı müəyyən məlumatları açıqlamışdı. Məlumatla görə, Vejnəli kəndində əlvan metal yataqlarından qanunsuz sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olaraq gəlir əldə edən İsveçrədə rəsmi qeydiyyatdan keçmiş “Vallex Group” Şirkətlər Qrupunun filialı olan “Base Metals” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti 2009-2017-ci illər ərzində cəmi 301 milyon 918 min manat məbləğində qanunsuz gəlir əldə edib. Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin tapşırığına əsasən işğal olunmuş ərazilərimizdə Ermənistanın Azərbaycana vurduğu zərərlərin – vətəndaşların mülkiyyəti, infrastruktur, mədəniyyət abidələri və sair ilə yanaşı, həm də Azərbaycana məxsus təbii resursların qeyri-qanuni istismarı haqqında kompleks qiymətləndirilmə aparılıb.

Ermənistanın ixracında mühüm yer tutan dağ-mədən məhsulları sırasındakı qızıl, mis, sink filizləri və konsentratlarının, həmçinin qiymətli metalların konsentratlarının xeyli hissəsinin Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindəki “Söyüdlü (Zod)”, “Qızılbulaq”, “Vejnəli” qızıl, “Mehmana” polimetall və “Dəmirli” mis-porfir yataqlarından hasil olunub. Zəngilan rayonunun ərazisində yerləşən “Vejnəli” qızıl yatağı kvarts-qızıl-sulfid tərkibli damar geoloji-sənaye tipinə aid edilir. Yataqda 25 sayda qızıl saxlayan kvarts damar zonaları öyrənilmişdir.

Artıq Azərbaycan Ordusunun uğurlu əməliyyatı nəticəsində ərazilərimiz işğaldan azad olunub, xalqımıza məxsus milli sərvətlərimiz, o cümlədən “Vejnəli” qızıl yatağı onun özünə qaytarılıb. İşğaldan azad olunan torpaqlarında – Kəlbəcər, Laçın, Zəngilan, Tərtərdə 160 müxtəlif qiymətli metal: qızıl, gümüş, civə, mis, qurğuşun, daş kömür, rəngli, dekorativ daşlar və digər yataqlar mövcuddur.

Biz xalq olaraq sübut etdik ki, bu torpağın hər ovucu bizim üçün qızıl mədəmindən də dəyərlidir. Biz bu Vətənin hər qarışı üçün can verməyə hazır olan ordumuz sayəsində torpaqlarımızı azad etdiyimiz kimi onu güllüstana da çevirdik. Bəlkə, yüz illər sonra qızılı, gümüşümüzü bitəcək, amma Vətən torpağı üçün can verib torpaq olan sərvətimiz – oğullarımız, məğrur xalqımız daim var olacaq. Çünki biz bu torpağı yeraltı, yerüstü sərvətlərinə görə yox, hər qarışı şəhid qanı ilə yığılmuş Vətən olduğu üçün sevirik.

“Şərq qapısı”

Naxçıvandan Berlinə uzanan elm yolunda Vətən sevgisini qəlbində yaşadan gənc alim



Söhbətimizə başlamazdan əvvəl onu da qeyd edim ki, Şəhanə Hüseynova Naxçıvan Muxtar Respublikasının Babək rayonunun Kültəpə kəndində dünyaya göz açıb. O, Naxçıvan Dövlət Universitetini bitirib. Hazırda isə Belçikanın paytaxtı Brüssel şəhərində yaşayır və Almanyanın paytaxtı Berlin şəhərində, Berlin Texniki Universitetində tədqiqatçı-alim kimi fəaliyyət göstərir. Artıq 12 ildir ki, Azərbaycandan kənarda yaşayan Şəhanə xanım ailəlidir və bir övladı var. O, sevinc dolu bir səs tonu ilə söhbətə başlayır: “Vətəndən uzaqda yaşamaq, demək olar ki, hər gün, hər an darıxmaq deməkdir. Xüsusilə də ilk illər bu hisslər daha da dərin olur”.

Söhbətimizi Şəhanə xanımın xaricdə təhsil almaq qərarına necə gəldiyi ilə davam edirik. Onun sözlərinə görə, Naxçıvan Dövlət Universitetində Qeyri-üzvi kimya ixtisası üzrə doktorantura təhsilinə başladığı zaman təcrübələrinin bir hissəsini Bakıda aparıb və kimya sahəsində digər elmi-tədqiqat institutları ilə əməkdaşlığın nə qədər vacib olduğunu yaxından görüb. Həmin illərdə NDU-da Erasmus-Mundus layihəsi yenidən fəaliyyətə başlayıb. Şəhanə xanım da tərəddüdsiz bu layihədə iştirak etməyə qərar verir. 2012-ci ildə sənədlərini layihə çərçivəsində bir sıra xarici universitetlərə göndərir. Onun seçimində birinci yerdə İspaniyanın Santiago de Compostela Universiteti dayanırdı. Həmin il Azərbaycandan yalnız iki doktorant layihənin qalibi olmuşdu – biri ingilis dili üzrə, digəri isə Kimya ixtisası üzrə məhz Şəhanə xanım idi. Oraya getdikdən sonra qarşılaşdığı əsas çətinliklərdən biri yerli dili öyrənmək olur. Adaptasiya prosesi isə asan keçmişdi; ispanların qonaqpərvər və istiqanlı xalq olması səbəbindən mühitə uyğunlaşmaqda çətinlik çəkmir. Lakin yeni dil öyrənmək zaman və səy tələb etdiyi üçün bu prosesdə

təbiidir.

“Naxçıvan Dövlət Universiteti mənim üçün təkə bir təhsil ocağı deyil, mənə doğma bir məkandır. Həm bakalavr, həm də magistr pilləsində məhz bu ali məktəbdə təhsil almışam. Elə bu təhsilin, burada qazandığım bilik və vərdislərin sayəsində də xaricdə öz sahəmdə uğurlu fəaliyyət göstərə bilmişəm”, – deyər müsahibimiz bildirdi. Universitet illərini xatırlayaraq sanki o illərə doğru qayıdır: “Xüsusilə professor-müəllim heyətinin sistemli öyrətmə metodları mənim üçün hər zaman nümunə olub. Mən bu metodları öyrənib, öz iş fəaliyyətimdə tətbiq edirəm. Bəzən o dərs otaqlarını, müəllimlərin səmimi, eyni zamanda tələbkər yanaşmasını xatırlayanda sanki yaddaşımda o illər bir film kimi canlanır. Uğur qazanmağın ən başlıca yolu çalışmaq və özünəinamdır. Əgər bir insan özünə inanırsa və əzmlə yorulmadan çalışırsa, o insanın uğur qazanması da asanlaşır. Ən böyük güc insanın öz içindədir, sadəcə, ona inanmaq və onu oyatmaq lazımdır”.

Söhbətimizin bu yerində ona maraqlı bir sual ünvanlayıram: “Gündəlik həyatınız necə keçir?” Maraqlıdır, doğrudan da. O isə sualımızı cavabsız qoymur: “Adətən, səhər saat 7⁰⁰-də oyanıram. Səhər yeməyindən sonra oğlumu məktəbə aparırıq. Bu, günə bir növ əlavə və xoş bir başlanğıcdır. Saat 9⁰⁰-10⁰⁰ arası universitetə gedirəm. Orada isə artıq öncədən hazırlanmış aylıq iş planına uyğun olaraq gündəlik təcrübələr və tədqiqat işləri başlayır. Bakalavr və magistr tələbələr laboratoriyada təcrübələr aparırlar, mən isə onların rastlaşdıqları çətinliklərdə,

müəyyən çətinliklər də yaşamışdı ki, bu da tamamilə

ortaya çıxan problemlərin həllində dəstək oluram. Əgər yazılacaq elmi məqalələr varsa, onların hazırlanmasında iştirak edir, bəzən də diplom işlərinin yoxlanmasına nəzarət edirəm. Təxminən, saat 12⁰⁰-13⁰⁰ arası nahar fasiləsi olur. Günün sonunda isə, adətən, bir fincan çay və ya kofe ilə kiçik bir istirahət edib evə qayıdıram. Beləliklə, həm elmi, həm də ailə həyatımı bir tarazlıqda aparmağa çalışıram. Boş vaxtlarım olduqca isə hobbilərim xarici dil öyrənmək, kitab oxumaq və yürüş etməyə önəm verirəm”.

Şəhanə xanım onu da diqqətimizə çatdırır ki, Azərbaycandan sonra uzun müddət yaşadığı ilk ölkə İspaniya olub. Bu ölkədə qazandığı təcrübə ona növbəti mərhələdə Almaniyada uyğunlaşma prosesini xeyli asanlaşdırıb. Əlbəttə, hər bir yeni ölkəyə köçmək, yeni mühitə daxil olmaq çətinliklərini də özü ilə gətirir. Xüsusilə də yerli dili öyrənmək vaxt və səbir tələb edir. Lakin insan zamanla uyğunlaşır, yeni qaydalar, həyat tərzinə alışır. Əgər insan fərqli mədəniyyətlərə, dillərə, yaşayış tərzinə sevgi, hörmət və anlayışla yanaşırsa, bu proses hamar keçir. Şəhanə xanım vurğulayır: “Fərqli xalqların mədəniyyətləri, dilləri və dəyərləri bu dünyanın gözəlliyinə rəng qatır. Ən başlıcası isə odur ki, bu rəngarəngliyi qorumaq, hər bir xalqa qarşı tolerant və humanist mövqe sərgiləmək bizim üzərimizə düşən vacib bir misiyədir. Dünya, əslində, hamımızın evidir. Bu evin istə, məhriban və ədalətli qalması üçün hər kəsin öz töhfəsi var. Amma Vətən üçün darıxmaq isə tamamilə başqa hissdır. Vətənimin hər şeyi üçün darıxıram. Şəhərin 6-da çıxan qızmar günəşdən tutmuş, yağışdan sonra ətrafa yayılan torpaq qoxusundan, ağaclardan, axşamlar təmiz, buludsuz səmada uzanan sayısız ulduzlardan, həyətlərdə olan samovarlara qədər... Bu siyahını xeyli uzatmaq olar. Qısaca, Vətən üçün darıxmaq, Vətəndə nəfəs aldığımız hava üçün belə darıxmaq deməkdir”.

Deyir ki, bugünkü gənc nəslə elə sizin 104 yaşlı qəzet vasitəsilə tövsiyə edərdim ki, yorulmadan çalışsınlar, xarici dilləri öyrənsinlər və bu dillərdə elmi araşdırma, tədqiqat məqalələrini mütəmadi oxusunlar. Bu prosesdə bayaq dediyim kimi, özünəinam ən güclü motivasiya mənbəyidir. Daxili motivasiya daha önəmlidir və onu gücləndirmək üçün hədəfləri əvvəlcədən müəyyənləşdirib, pozitiv düşüncələrlə və əzmlə çalışmaq lazımdır. İşə

sevgi ilə yanaşmaq ən əsas motivasiya qaynağıdır. Bunun üçün isə qarşıya qoyulan məqsədi və ya hədəfi sevmək vacibdir.

Şəhanə xanımın sözlərinə görə, onu hər zaman ruhlandıran ömür-gün yoldaşdır: “İrəlilədiyim yolda ən böyük dəstəkçim, çətin anlarda motivasiya mənbəyim və gündəlik həyatın sınaqlarında mənə dayaqların insandır. Buna görə ona hər zaman minnətdaram”. Müsahibimizlə bir az da gələcək planlardan danışırıq. Deyir ki, dərnek qurub, xaricdə yaşayan azərbaycanlı uşaqlarla hazırda dünyanın 60-dan çox ölkəsində yayılan P4C (philosophy for children-uşaqlar üçün fəlsəfə) təlimi ilə çalışmağı hədəfləmişəm. “Bu nadir? – sualı yarıda bilər”, – deyər geniş açıqlama verib bildirir ki, P4C 1960-cı illərdən etibarən Amerikada yayılan pedaqoji yanaşmadır. Bu metod uşaqların özünəinamını artırır, başqalarını dinləməyi və onların fikirlərinə hörmətlə yanaşmağı öyrədir. Həmçinin uşaqların məntiqi düşüncə, problem həlləmə və ünsiyyət bacarıqlarını gücləndirir. Ən əsası da qarşıdakının fikirləri üzərində düşünmə bacarıqlarını formalaşdırır və inkişaf etdirir. Və beləcə, qarşı tərəfin fikrini tənqid etmək yerinə, düşünmək və sorğulama vərdisləri yaradır.

Sonda qeyd edək ki, Kültəpə kəndindən başlayan yol İspaniyanın tarixi küçələrindən keçərək Berlinin elmi laboratoriyalarında davam edir. Şəhanə Hüseynovanın hekayəsi bizə göstərir ki, böyük arzuların ünvanı, doğulduğun yerin böyüklüyü ilə de-



yil, ruhunun genişliyi ilə ölçülür. Bu hekayə bütün gənclər üçün bir çağırıdır. Bu gün burada yazdığımız sətirlər, sabah bir gəncin yeni arzularına açılan qapı ola bilər. Və nəhayət... Vətəndən uzaqda, yad diyarlarda belə qəlbindəki Azərbaycan sevgisini, milli kimliyini və insani dəyərləri yaşadan Şəhanə Hüseynova kimi gənclər bizə göstərir ki, harada yaşamağımızdan asılı olmayaraq, biz özümüzə bir xalqı, bir mədəniyyəti, bir tarixi daşıyıırıq. Bu yük şərəflidir, məsuliyyətlidir və Şəhanə xanım bu yükü böyük layəqətlə daşıyanlardandır.

Söhbətimizin sonuna yaxınlaşdıqca zamanın necə sürətlə keçdiyini hiss edirik. Bu səmimi dialoqa, içdən gələn cavablara və qəlblərə toxunan fikirlərə görə Şəhanə xanıma dərin təşəkkürümüzü bildiririk. O, gülürlüzlüklü, sadəliyi və bir o qədər də dərin düşüncələri ilə söhbətimizə xüsusi bir rəng qatdı. Onun timsalında biz bir alimdən daha çox, Vətəninə, ailəsinə və dəyərlərinə bağlı bir Azərbaycan qadını gördük. Sonda biz də “Şərq qapısı” qəzetinin kollektivi olaraq Şəhanə Hüseynovaya gələcək fəaliyyətində uğurlar arzu edir, elm yolunda atacağı hər bir addımın işıqlı olmasını diləyirik. Şəhanə xanım, uğurlarınız bol, yolunuz daim aydın olsun!

Ə Bülül RÖVŞƏNQIZI



Payız: yeni başlanğıcların fəslı



Təbiətin sükutu və yarpaqların xışıltısı

Payız yaxınlaşdıqca torpaq sanki nəfəsini dəyişir. Yayın qızmar günləri geridə qalır, dağlar sərin nəfəs alır, çayların axışı yavaşlayır, bağlar isə sarı, qırmızı və narıncı rənglərə boyanır. Hər yarpaq sanki bir söz daşıyır: zaman keçir, hər şey dəyişir, amma həyatın gözəlliyi əbədi olaraq qalır. Yarpaqların xışıltısı yalnız təbiətin səsi deyil; o, qəlbin dərinliklərinə toxunan bir musiqi, ruhun ən incə pıçıl-tılarını oyadan bir melodiyadır. Payız sükutla gəlir, amma bu sükutda min bir hekayə gizlidir. İnsan bu fəslin sükutunda öz həyatına başqa bir pəncərədən baxır. Yayın şən səsi artıq uzaqlarda qalır; baharın şıltaqlığı çoxdan bitib. İndi ruh sakitlik, düşüncə və bir az da romantik hüzn axtarır. Hər addımda, hər baxışda bir az keçmiş, bir az gələcək, bir az da indiki an gizlənir.

Geyimdəki dəyişiklik və insan ritmi

Payızın ilk nəfəsi ilə insanların geyimləri də dəyişir. Yay boyu yüngül paltarlar içində gözənlər indi jaket, nazik şərfəli sərinliyə qarşı qorunurlar. Küçələrdə rənglər də dəyişir: qəhvəyi, boz, tünd-yaşıl və qızılı tonlar yalnız təbiətdə deyil, insanların geyimlərində də əks olunur. Ön sadə addım belə bir ritm alır: təbiət və insan birgə nəfəs alır, birgə hərəkət edir. Payızda insanların libasında bir az təmkin, bir az düşüncə, bir az hüzn hiss olunur. Hər şərf, hər jaket sanki insana deyir: “Dayan, diqqət et, bu anı yaşa. Həyat sürətlənir, amma sükutun içində gözəllik var”.

Bağların bərəkəti və meyvələrin sehrli dünyası

Payız diyarımıza yalnız rəngləri de-

yil, həm də bolluğu gətirir. Bağlar meyvələrlə dolur: qırmızı nar, bal kimi üzüm, alyanaq alma, şirin armud, cəviz və fındıq – hər biri yalnız dadı ilə deyil, həm də ruhu oxşayan bir gözəllikdir. Meyvələrin ətri insana xatirələrini xatırladır: uşaqlıq illərində dərilən nar, payız axşamlarında sındırılan qoz, məktəb çantasında gizlənən alma... Bu bolluq yalnız qida deyil; o, insanın iç dünyasına toxunan bir fəlsəfədir. Hər meyvə bir həyat dərsi verir: yetişmək, tamamlanmaq, zəhmətin bəhrəsini almaq və öz şirinliyini dünyaya bəxş etmək.

Sağlamlıq və orqanizmin yenilənməsi

Sözsüz ki, payız insan bədənində də öz təsirini göstərir. Soyuq səhərlər və sərin küləklər bəzən soyuqdeymə gətirsə də, payız meyvələrinin vitaminləri, təbii şirələr, bal və bitki çayları bu boşluğu doldurur. İnsan daha çox isti yeməklərə, şorbaya, qızdırıcı içkilərə yönəlir. Bu fəsilə də həm bədən, həm də ruh qışa hazırlaşır. Payız həm də psixoloji və emosional bərpa fəslidir. Sakit axşamlar, yağışlı günlər, pəncərədən baxılan dumanlı səhərlər insanın düşüncələrini dərinləşdirir. Bədən və ruh birlikdə hazırlanır – gələcək soyuq günlərə, həyatın sürprizlərinə, yeni başlanğıqlara.

Həyat ritmi və günlərin dəyişməsi

Payız həm də həyat ritmini dəyişir. Yayın canlı, gurultulu günlərindən sonra insanlar sanki evlərinə, ailələrinə, öz düşüncələrinə qapanırlar. Küçələrdə gözənlər daha sakit, söhbətlər daha dərin, baxışlar isə daha düşüncəli olur. Kəndlərdə məhsul yığımı başlayır, şəhərdə isə çay evləri, kitab mağazaları, sakit güşələr payızın sevimli məkanına çevrilir. İnsanlar həm təbiə-

tə, həm də bir-birinə daha çox diqqət göstərir.

Ruhun dərinliyinə yolçuluq

Ən böyük dəyişiklik isə insanın ruhunda baş verir. Payız insana təbiətin dilini öyrədir – hər yarpaq bir məktub, hər külək bir pıçılıq, hər yağış damlası bir musiqi kimidir. İnsan bu fəslin sükutunda öz səsinə daha yaxşı eşidir. Payız həm də xatirələr fəslidir. Uşaqlıqda saralmış yarpaqların üstündə qaçmaq, məktəb yolunda yağış altında islanmaq – bunlar insanın hafizəsində gizlənib. Payız gələndə bu xatirələr oyanır, insanın ruhuna həm bir az hüzn, həm də qərribə bir sevinc gətirir.

Payızın fəlsəfəsi və təbiətin mesajı

Naxçıvanda payız fərqlidir. Dağların rəngi dəyişir, çayların səsi yavaşlayır, torpaq bərəkətini səxavətlə insana verir. İnsan payızda həm sakit, həm də dərin olur. Payızın sərinliyində addımlayan adam öz həyatını da bir payız kimi görür: bəzən yaz kimi coşqun, bəzən yay kimi isti, bəzən də payız kimi düşüncəli. Əgər həyat bir kitabdırsa, payız onun ən romantik bölməsidir. Burada nə qışın sərtliyi var, nə də yayın hay-küylü səsi. Burada rənglərin rəqəsi, xatirələrin şirinliyi və zamanın dərin fəlsəfəsi var.

Həyatın və ruhun yenidən doğuşu

Payız yalnız təbiətin dəyişməsi deyil. Payız – insanın özünü tapma, ruhunu dərinləşdirmə və xatirələrini yenidən yaşama fəslidir. Hər yarpaq, hər külək, hər yağış damlası insana həyatın mənasını xatırladır. Payız doğma diyarımızda yalnız bir fəsil deyil, həm də qəlbin, ruhun və həyatın sükunətində bir nağıldır.

✍Günay HACIYEVA

Məktəblilər Zəfərin şahidləri ilə görüşüblər



Naxçıvan Muxtar Respublikasında 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılan Zəfərin 5-ci ildönümü ilə əlaqədar hazırlanmış Tədbirlər Planına uyğun olaraq “Zəfərin şahidləri” layihəsi çərçivəsində ardıcıl tədbirlər keçirilir. Layihənin əsas məqsədi gənclərdə vətənpərvərlik ruhunu, dövlətə və ordumuza sevgini daha da gücləndirmək, qəhrəman hərbiçilərimizin döyüş yolunu öyrətmək və tərənnüm etməkdir.

Layihə çərçivəsində Gənclər və İdman, Təhsil nazirlikləri və “Naxçıvan Qaziləri” İctimai Birliyinin birgə təşkilatçılığı ilə Naxçıvan şəhər 1 və 2 nömrəli tam orta məktəblərin yuxarı sinif şagirdləri ilə müharibə iştirakçıları arasında görüş təşkil olunub.

Vətən müharibəsi iştirakçıları Pərvin Muradov, Vidadi Məmmədov, İmran Səfizadə və Seymur Məmmədov öz döyüş xatirələrini bölüşüb, Ordumuzun yüksək döyüş hazırlığı, hərbiçilərimizin göstərdiyi qəhrəmanlıqlar, möhtəşəm tarixi Zəfərin əhəmiyyəti barədə fikirlər səsləndiriblər. Hərbiçilər, həmçinin şəhidlərimizin şücaətindən, Vətən uğrunda qədrli xidmətlərindən bəhs edib, onların xatirəsinə dərin ehtiramlarını ifadə ediblər. Müharibə iştirakçıları şagirdləri maraqlandıran sualları ətraflı şəkildə cavablandırıb, onlara tövsiyələr veriblər.

Payızlıq əkin üçün yüksəkkeyfiyyətli taxıl toxumu gətirilib

“Naxçıvan Muxtar Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi payızlıq əkin mövsümündə fermerlərə dəstək məqsədilə yüksək reproduksiya bğda və arpa toxumu təmin edib”. Bu barədə nazirliyin mətbuat xidmətindən açıqlama verilib.



Bildirilib ki, toxumlar muxtar respublikanın iqlim şəraitinə uyğundur və fermerlərin tələbatının bir hissəsini qarşılayacaq. Yeni toxumların tətbiqi məhsuldarlığın artmasına və resursların daha səmərəli istifadəsinə imkan yaradacaq.

“Fermerlərin əvvəlki illərin məhsulundan saxladığıları toxumlardan istifadə etməsi məhsuldarlığın azalmasına, həmçinin su və gübrə kimi resursların itkisinə səbəb olur. Buna görə də yüksəkkeyfiyyətli toxumların əkin materialı kimi istifadəsi əkinçiliyin inkişafı və məhsuldarlığın yüksəlməsi üçün vacibdir. Fermerlər “Naxçıvan Toxumçuluq” MMC-yə müraciət edərək toxum əldə edə bilərlər”, – deyər nazirliyin mətbuat xidməti açıqlamasında qeyd edib.

Vurğulanıb ki, 2025-ci ilin məhsulu üçün muxtar respublikada, ümumilikdə, 17 580 hektardan çox sahədə taxıl əkilib. Əkinlərdən, ümumilikdə, 37 648 tondan çox məhsul götürülüb, orta məhsuldarlıq isə 25,1 sentner/hektar olub.

Allah rəhmət eləsin

Naxçıvan Dövlət Universitetinin Pedaqogika və Psixologiya kafedrasının kollektivni dosent, pedaqogika üzrə fəlsəfə doktoru

VAHİD RZAYEVİN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və marhumun ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Kukla Teatrının səhnəsində ilk monotamaşa



Naxçıvan Dövlət Kukla Teatrında ilk dəfə monotamaşa layihəsi təqdim olunub. “İlk addım” adlanan layihənin müəllifi və rəhbəri, teatrın direktoru Səyyad Məmmədov kukla teatrında nümayiş olunan ilk monotamaşa haqqında fikirlərini “Şərq qapısı” qəzeti ilə bölüşüb: “Layihə çərçivəsində iki mono-

tamaşa – “Balaca Şahzadə” və “Məhv olmuş gəncliyim” tamaşalarına təqdim edildi. Hər iki əsər insanın mənəvi dünyasına, həyatın mənasına və gəncliyin qarşılaşdığı sosial-psixoloji problemlərə toxunur.

Tamaşalar səmimi, peşəkar aktor oyunu, işıq və musiqi həlli ilə seçilərək tamaşaçılar tərəfindən böyük maraq və alqışlarla qarşılanıb”.

Səyyad Məmmədov bildirib ki, layihənin əsas məqsədi Naxçıvanda teatr sənətinin janr müxtəlifliyini artırmaq və aktyorların fərdi yaradıcılıq potensialını üzə çıxarmaqdır.

✍ Rafiq TƏHMƏZ

İtmişdir

“NƏXSİCAHAN MED” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinə aid 3(üç) ədəd 1. VS43229W30088, 2. VS43229W30412, 3. VS43229W30125 nömrəli PKS (proqram kassa sistemi) itdiyindən etibarsız sayılır.

Şərrur rayonu, Çarçiboğan kəndində yerləşən Həsənov Yunis Kamil oğluna məxsus JN-568 nömrəli dövlət aktı itdiyindən etibarsız sayılır.

Şərrur rayonu, Məmmədsabir kəndində yaşamış Mehdiyev Xanlar Ağə oğluna məxsus JN-63^A nömrəli “Torpağın mülkiyyətə verilməsinə dair şəhadətnamə” itdiyindən etibarsız sayılır.

Babək rayonu, Qoşadizə məhəlləsində yerləşən APF Beton Məmulatları Kompleksinə məxsus CAT 950H yükləyicinin AZ-185 FX 508 dövlət nömrə nişanı itdiyindən etibarsız sayılır.

Naxçıvan şəhəri, H.Əliyev prospektində yerləşən iki otaq daşlız ümumi sahəsi 54,63m², o cümlədən yaşayış sahəsi 32,05m²-dən ibarət olan 22/10 nömrəli yaşayış evinin 8 may 2025-ci il tarixdə verilməsi 041349 reyestr nömrəli, 8184 inventar nömrəli qeydiyyat vəsiqəsi itdiyindən etibarsız sayılır.

Naxçıvan şəhəri, 2-ci məhəllə, 3^ü ünvanında Abbasov Araz Əli oğlunun adına olan 13302 inventar nömrəli texniki pasport itdiyindən etibarsız sayılır.

Babək rayonu, Şıxmahmud kəndində yaşamış Mahmudov Etibar Mahmud oğlunun adına olan JN-398^A nömrəli, 10311018 kodlu “Torpağın mülkiyyətə verilməsinə dair şəhadətnamə” itdiyindən etibarsız sayılır.

Culfa rayonu, Yaycı kəndində yaşamış Əliyev Məmməd İslam oğlunun adına olan JN-390^A nömrəli, 10600078 kodlu “Torpağın mülkiyyətə verilməsinə dair şəhadətnamə” itdiyindən etibarsız sayılır.

Babək rayonu, Qahab kənd sakini Həsənova Zəhra Əli qızının adına olan 103013001768-10301 reyestr nömrəli texniki pasport itdiyindən etibarsız sayılır.

Şərrur rayonu, Danyeri kəndində yaşamış Əhmədov Məcid Məmməd oğlunun adına verilməsi JN-260^A nömrəli “Torpağın mülkiyyətə verilməsinə dair şəhadətnamə” itdiyindən etibarsız sayılır.

Şərrur rayonu, Diza kənd sakini Vəliyev Mehman İbrahim oğlunun adına olan Əfqanistan müharibəsi veteranı vəsiqəsi itdiyindən etibarsız sayılır.

Babək rayonu, Kültəpə kəndində yaşamış Əliyeva Xırda Dədəkişi qızının adına olan JN-109^B nömrəli “Torpağın mülkiyyətə verilməsinə dair şəhadətnamə” itdiyindən etibarsız sayılır.

Şərrur rayonu, Kürçülü kənd sakini Ağayev Zahir Bəhman oğlunun adına olan JN-150^A nömrəli “Torpağın mülkiyyətə verilməsinə dair şəhadətnamə” itdiyindən etibarsız sayılır.

Babək rayonu, Zeynəddin kənd sakini Qasımov Əbülfəz Abbas oğlunun adına olan JN-210^B nömrəli “Torpağın mülkiyyətə verilməsinə dair şəhadətnamə” itdiyindən etibarsız sayılır.

Babək rayonu, Babək şəhər sakini Cəlilov Cəlil Xəlil oğlunun adına olan JN-388 nömrəli torpağın mülkiyyət hüququna dair dövlət aktı itdiyindən etibarsız sayılır.

Ordubad rayonu, Düyün kəndində yaşamış Kazımov Mirzə Məhəmməd oğlu və ailə üzvlərinin adına olan JN-284^A nömrəli “Torpağın mülkiyyətə verilməsinə dair şəhadətnamə” itdiyindən etibarsız sayılır.

Ordubad rayon sakini Seyidova Səidə Mirzəməmməd qızının adına olan evin 352 inventar nömrəli texniki pasportu itdiyindən etibarsız sayılır.



ŞƏRQ
QAPISI

Baş redaktor:
SARA ƏZİMOVA

Ünvan: AZ-7000,
Naxçıvan şəhəri, “Təbriz” küçəsi 14.

Telefonlar: Məsul katib: 545-62-47
Şöbələr: 545-81-44, 545-51-18
Müxbirlər: 545-75-21, Faks: 544-52-52
E-mail: info@serqqapisi.gov.az

Qeydiyyat №: 575

Əlyazmalara cavab verilmir
və onlar geri qaytarılmır

Vöen: 0200065441



Çapa imzalanmışdır 00:00
Tiraj: 550. Sifariş № 258

Nömrəyə məsul: Nail Əsgərov,
Türkanə Əsədova

Dizayner: Həbibə Allahverdiyeva

Qəzet redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnilib
və Əcəmi NPB-də ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.